

SLUŽBENE NOVINE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Godina IX – Broj 6

Četvrtak, 14. veljače/februara
2002. godine
S A R A J E V O

Pretplata za I polugodište 2002.
uključujući i pretplatu za
"Službeni glasnik BiH": KM 100.-

ZAKON

O CESTAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuje se pravni položaj javnih cesta, upravljanje cestama, gradnja, održavanje, upravljanje i ustupanje radova, zaštita cesta i uvjeti vršenja prometa na cestama, financiranje javnih cesta, koncesija na javnim cestama, nadzor nad provođenjem zakona, kazne i druga pitanja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

Cesta je prema ovom zakonu svaka površina na kojoj se vrši promet.

Ceste se dijele na javne i nekategorizirane.

Javne ceste, ovisno o njihovom društvenom, gospodarskom i teritorijalnom značaju, kategoriziraju se u magistralne, regionalne i lokalne ceste kao i ulice u naseljima i gradovima.

Kolnici ulica u naseljima i gradovima kroz koje prolaze magistralne, regionalne i lokalne ceste smatraju se dijelovima tih cesta.

Članak 3.

Nekategorizirana cesta je površina koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je pristupačna većem broju korisnika.

Korištenje, održavanje, zaštita, rekonstrukcija i izgradnja nekategoriziranih cesta, kao i poslovi nadzora na tim cestama uređuju se gradskim i općinskim propisom, sukladno ovom zakonu.

Članak 4.

Javna cesta je javno dobro u općoj upotrebi u državnom vlasništvu i od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Federacija).

Na javnim cestama se ne može stjecati pravo vlasništva niti druga prava po bilo kojoj osnovi.

Izuzetno, na javnim cestama mogu se stjecati služnosti samo za opće potrebe kao što je pravo na postavljanje cjevovoda, vodovoda i kablova s tim da korištenje tog prava ne ometa promet i ne ugrožava sigurnost prometa i stabilnost ceste.

Članak 5.

Javna cesta, prema vrsti prometa, može biti namijenjena za mješoviti promet ili za promet motornih vozila.

Javna cesta ili dio javne ceste može se odrediti samo za promet motornih vozila ako paralelno s tom cestom postoji odgovarajuća prometnica za druge vrste prometa.

Namjena javne ceste koja je u korištenju određuje se na osnovi stanja i uvjeta prometa na cesti.

Namjena ceste određuje se na osnovi investicijsko-tehničke dokumentacije za izgradnju ceste, a sukladno odgovarajućim tehničkim propisima.

Članak 6.

Javnu cestu čine:

- donji i gornji stroj ceste,
- cestovni građevinski objekti mostovi, podvožnjaci, nadvožnjaci, tuneli,galerije, potporni i obložni zidovi,pothodnici i nathodnici,
- uređaji za odvodnju,
- cestovni pojas čini projektirani poprečni presjek ceste i najmanje jedan metar s obje strane računajući od krajnjih točaka poprečnog profila ceste,
- cestovno zemljište u širini koju čine: širina cestovnog pojasa,te površine na kojima su izgrađene cestarske kuće, stacionari, servisi, benzinske crpke, parkirališta, površine za odvodnju do recipijenta i drugi objekti za potrebe održavanja cesta i usluga vozilima i putnicima predviđeni projektom ceste,
- zračni prostor iznad kolnika u visini od sedam metara,
- mjerne vase i objekti za vaganje i kontrolu prometa,
- priključci na javnu cestu u širini cestovnog pojasa,
- prometna signalizacija (horizontalna, vertikalna, svjetlosna signalizacija) i oprema cesta, stalni uređaji za zaštitu ceste, prometa od snježnih nanosa, djelovanje vjetra, osulina,nanosa zemljjanog materijala, smjerokazni stubići, kilometarski stubići, odbojnici, cestovni telekomunikacijski uređaji i oprema, javna rasvjeta u funkciji prometa, cestovne oznake, detektori i brojači prometa, ventilacijska oprema u tunelima, ograde, satovi za parkiranje, uređaji i oprema za zaštitu od buke i drugih štetnih uređaja od prometa, prometne TV kamere, obične kamere i TV uređaji i parking uređaji,
- cestarske kuće,stacionari i drugi objekti za potrebe održavanja cesta, prometa i okoline (snjegobrani, vjetrobrani, zaštita od osulina i nanosa, zaštitne i sigurnosne - ograde).

Članak 7.

Javne ceste iz članka 2. ovog zakona su:

1. magistralne javne ceste su ceste koje povezuju cjelokupan ili veći dio prostora države Bosne i Hercegovine, Federacije i integriraju ga u europsku mrežu cesta,a čine međusobno ovisnu prometnu mrežu;
2. regionalne javne ceste su ceste koje povezuju naselja i lokalitete unutar jednog ili više kantona, integriraju cjelokupni prostor kantona i čine međusobno ovisnu prometnu mrežu jednog ili više kantona priključenih na mrežu magistralnih cesta;
3. lokalne javne ceste i ulice u naseljima i gradovima (u dalnjem tekstu: lokalne ceste) su ceste koje čine međusobno ovisnu prometnu mrežu općine ili grada priključenu na mrežu regionalnih ili magistralnih cesta.

Članak 8.

Kriterije za određivanje magistralnih i regionalnih cesta iz članka 7. ovog zakona donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra prometa i komunikacija.

Kriterije za određivanje lokalnih cesta iz članka 7. ovog zakona donosi vlada kantona na prijedlog nadležnog kantonalnog ministra uz suglasnost federalnog ministra prometa i komunikacija.

Akt (provedbeni propis) o kategorizaciji magistralnih i regionalnih cesta donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra.

Akt (provedbeni propis) o kategorizaciji lokalnih cesta donosi vlada kantona na prijedlog nadležnog ministra.

Članak 9.

Dijelove ceste koji nakon izgradnje i rekonstrukcije ne pripadaju novoj trasi ceste mijenjaju, odnosno gube kategoriju javne ceste.

Namjena dijelova javne ceste iz prethodnog stavka koji će i dalje služiti prometu, kao i priključivanje na novoizgrađenu cestu rješava se projektnom dokumentacijom izgradnje i rekonstrukcije ceste.

Odluku o statusu napuštenog dijela ceste iz stavka 2. ovog članka donosi nadležno ministarstvo.

II - UPRAVLJANJE CESTAMA

1. Direkcija cesta Federacije Bosne i Hercegovine

Članak 10.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Utemeljitelj) utemeljuje Direkciju cesta Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Direkcija cesta).

Direkcija cesta je jedini menadžer magistralne cestovne infrastrukture u Federaciji.

Firma Direkcije je: Direkcija cesta Federacije Bosne i Hercegovine.

Skraćeni naziv firme je: D.C. FBiH.

Sjedište Direkcije cesta je u Sarajevu.

Predmet poslovanja Direkcije cesta je: osiguranje materijalnih i drugih uvjeta za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju i upravljanje magistralnim javnim cestama, te osiguranje tehničko-tehnološkog jedinstva sustava javnih cesta.

Predmet poslovanja će se detaljnije definirati Statutom Direkcije cesta.

Kapital Direkcije cesta čini cestovna infrastruktura-imovina Federacije.

Članak 11.

Ciljevi osnivanja i djelatnost Direkcije cesta su sljedeći poslovi i zadaci na magistralnim cestama i to:

1. priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje i obnove cesta i objekata na cestama;
2. vrši investicijske poslove za obnovu, izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu na cestama i objektima;
3. vrši investicijske poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije za ceste;
4. stara se o realizaciji mjera i aktivnosti na unaprjeđenju sigurnosti prometa i preuzimanje mjera zaštite i osiguranja neometanog i sigurnog prometa na cestama;
5. preduzima mjere radi zaštite i osiguranja neometanog i sigurnog prometa na cestama;
6. predlaže finansijske planove i unaprjeđenje ubiranja sredstava za potrebe cesta;
7. vodi evidenciju (katastar) cesta i objekata na cestama, zemljišnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na njima;
8. osiguravanje tehničko-tehnološkog jedinstva javnih cesta kroz provedbu strategije i poslova zaštite okoliša od utjecaja prometa na cestama.

Članak 12.

U ispunjavanju svojih funkcija Direkcija cesta posvećuje posebnu pažnju društvenom interesu, uključujući ispunjavanje potreba korisnika, zaštiti dobara koja su od općeg javnog interesa, kao i zaštiti okoliša. Rad Direkcije cesta se usklađuje s ostalim relevantnim sustavima u zemlji i inozemstvu, kao i općim ekonomskim razvojem zemlje.

Članak 13.

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, na prijedlog i s ciljem izvršenja operativnih poslova održavanja i zaštite magistralnih javnih cesta, može ustupiti dio operativnih poslova nadležnim kantonalnim organima.

Organzi iz stavka 1. ovog članka, ugovorom reguliraju uvjete i način izvršavanja ustupljenih poslova održavanja i zaštite magistralnih javnih cesta.

Članak 14.

Radi poboljšanja racionalnosti i efikasnosti poslovanja Direkcija cesta može, uz suglasnost Utemeljitelja, za obavljanje pojedinih djelatnosti iz okvira svog predmeta poslovanja osnovati gospodarska društva pod uvjetima utvrđenim zakonom.

Racionalnost i efikasnost utemeljivanja subjekata, iz stavka 1. ovog članka, utvrđuje se na temelju elaborata o opravdanosti osnivanja. Aktom o osnivanju Direkcije cesta bliže će se urediti prava, obveze i odgovornosti Direkcija cesta i utemeljenog subjekta.

Direkcija cesta je dužna pribaviti mišljenje Utemeljitelja i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija prije donošenja odluke o osnivanju subjekata iz stavka 1. ovog članka.

Članak 15.

Direkcija cesta donosi svoje razvojne planove sukladno zakonima Bosne i Hercegovine i Federacije.

Članak 16.

Direkcija cesta, sukladno svojemu planu razvoja, može u okviru svoje djelatnosti, uz suglasnost Utemeljitelja, poduzimati aktivnosti za osiguranje finansijskih sredstava koja imaju za cilj obnavljanje, rekonstrukciju i modernizaciju cestovne infrastrukture koje su dodijeljene Direkciji cesta na upravljanje ili gospodarskim društvima čiji je utemeljitelj.

Članak 17.

Direkcija cesta će djelovati sukladno međunarodnim konvencijama kojima je pristupila Bosna i Hercegovina.

Direkcija cesta ima pravo stupati u članstvo međunarodnih profesionalnih organizacija ukoliko to nije u nadležnosti Bosne i Hercegovine.

2. Organi Direkcije cesta

Članak 18.

Pravo upravljanja Direkcijom cesta Utemeljitelj ostvaruje putem Upravnog odbora.

Članak 19.

Organzi upravljanja i rukovođenja Direkcije cesta su Upravni odbor i poslovodni organ.

Članak 20.

Upravni odbor ima 11 članova, po jedan predstavnik iz svakog kantona kojega predlaže nadležni kantonalni organ i jedan predstavnik uposlenih u Direkciji cesta.

Članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Utemeljitelj, na prijedlog federalnog ministra prometa i komunikacija vodeći računa o nacionalnom sastavu članova.

Za članove Upravnog odbora kandidiraju se prvenstveno istaknuti stručnjaci iz područja gospodarstva, financija, prava i građevinarstva-oblasc niskogradnje.

Osnivač prilikom imenovanja članova određuje predsjednika i zamjenika predsjednika.

Članovi Upravnog odbora imenuju se na razdoblje od četiri godine, s tim da mogu biti ponovno imenovani.

Članak 21.

Članovi Upravnog odbora mogu dati ostavku Utemeljitelju na članstvo u Upravnom odboru. Ostavka se daje u pismenom obliku.

Član poslovnog organa ne može istodobno biti član Upravnog odbora.

Na mjesto člana Upravnog odbora koji je dao ostavku ili je opozvan, mora se imenovati novi član Upravnog odbora u roku od 30 dana od dana podnošenja ostavke ili opoziva.

Članak 22.

Predsjednik Upravnog odbora vodi sjednice i predstavlja Upravni odbor.

U slučaju njegove spriječenosti predsjednika Upravnog odbora zamjenjuje zamjenik.

Imenovanje, razrješenje, opoziv i ostavke članova Upravnog odbora bliže će se urediti Statutom Direkcije cesta, a način rada Poslovnikom o radu Upravnog odbora.

Članak 23

Poslovodni organ prisustvuje sjednicama Upravnog odbora, ima pravo predlagati, ali ne i sudjelovati u donošenju odluka.

Članak 24.

Upravni odbor:

- utvrđuje razvojnu i poslovnu politiku,
- donosi odluku o usvajanju planova razvoja i poslovanja,
- odlučuje o statusnim promjenama,
- odlučuje o osnivanju drugih društava i imenuje upravne odbore tih subjekata,
- odlučuje o kupnji dionica, odnosno udjela drugih društava i ustanova,
- odlučuje o raspodjeli dobiti, uz suglasnost Utemeljitelja,
- donosi investicijske odluke,
- imenuje i razrješava poslovodni organ uz suglasnost Utemeljitelja,
- usvaja izvješće o poslovanju Direkcije cesta i godišnji obračun,
- donosi akt o unutarnjoj organizaciji,
- vrši i druge poslove utvrđene Statutom.

Članak 25.

Poslovodni organ Direkcije cesta je generalni direktor.

Generalnog direktora za njegova izbivanja zamjenjuje zamjenik generalnog direktora sa svim ovlaštenjima koje ima generalni direktor.

Generalnog direktora i zamjenika imenuje upravni odbor na razdoblje od četiri godine na temelju javnog natječaja, uz uvjete utvrđene zakonom i Statutom, uz suglasnost Utemeljitelja.

Generalni direktor i zamjenik ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.

Ako se ne izvrši imenovanje generalnog direktora i zamjenika, Upravni odbor će imenovati vršitelje dužnosti najduže na rok do godinu.

Statutom Direkcije cesta bliže će se urediti način izbora i razrješenja poslovodnog organa.

Članak 26.

Generalni direktor Direkcije cesta organizira i rukovodi procesom rada i vodi poslovanje Direkcije cesta, zastupa i predstavlja Direkciju cesta u zemlji i inozemstvu, predlaže osnove poslovne politike, program rada i plan razvoja i poduzima mјere za njihovo sproveđenje, podnosi izvješće o poslovanju i godišnji obračun, postavlja i razrješava radnike s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima uz suglasnost federalnog ministra, predlaže unutarnju organizaciju u Direkciji cesta, vrši i druge poslove odredene zakonom i Statutom.

3. Opći akti Direkcije cesta

Članak 27.

Statut Direkcije cesta donosi Upravni odbor uz suglasnost Utemeljitelja, u roku od šezdeset dana od dana donošenja ovog zakona.

Sukladno Statutu, Direkcija cesta može imati i druge opće akte kojima uređuje pitanja u svezi njegova rada i poslovanja.

Druge opće akte iz stavka 2. ovog članka donosi Upravni odbor Direkcije cesta ako ovim zakonom ili Statutom Direkcije cesta nije drugačije uređeno.

Članak 28.

Statut sadrži naročito odredbe o:

- firmi,
- djelatnosti,
- kapitalu,
- zastupanju i predstavljanju Direkcije cesta,
- organima Direkcije cesta,
- organizaciji Direkcije cesta,
- organizaciji i sigurnosti prometa,
- ovlaštenjima u pravnom prometu,
- planiranju rada i razvoja,
- raspoređivanju dobiti i pokrivanju gubitaka,
- odgovornosti u vršenju poslovodnih funkcija,
- općim aktima,
- međusobnim pravima i obvezama između Utemeljitelja i Direkcije cesta i o drugim pitanjima značajnim za rad i poslovanje Direkcije cesta i njenih organizacijskih dijelova.

4. Odgovornost Direkcije cesta u pravnom prometu

Članak 29.

Za svoje obveze Direkcija cesta odgovara svim svojim sredstvima, odnosno imovinom, osim dobara u općoj upotrebi koja su joj data na korištenje.

Članak 30.

Utemeljitelj ima pravo kontrole ispunjavanja javnih interesa i zadataka zbog kojih je utemeljena Direkcija cesta, racionalnosti njegovog poslovanja, namjenskog trošenja sredstava i poslovног uspjeha.

Kontrola iz stavka 1. ovog članka se ostvaruje podnošenjem i razmatranjem godišnjeg izvješća o poslovanju Direkcije cesta.

Prije podnošenja godišnjeg izvješća iz stavka 2. ovog članka se vrši revizija računovodstvenih iskaza Direkcije cesta sukladno zakonu.

S ciljem ostvarivanja kontrole iz stavka 1. ovog članka podnošenje izvješća je obvezno i u kraćim rokovima na zahtjev Utemeljitelja.

Članak 31.

U slučaju poremećaja poslovanja Direkcije cesta Utemeljitelj može poduzimati mjere kojim će osigurati uvjete za nesmetano funkcioniranje rada Direkcije cesta, kao što su: promjena unutarnje organizacije Direkcije cesta, ograničenja u pogledu raspolaganja određenim sredstvima, onemogućavanje nesavjesnog vršenja upravljačkih funkcija, zaštita od društveno štetnih pojava i onemogućavanje zlouporaba.

Utemeljitelj može poduzeti, u slučaju iz stavka 1. ovog članka, i druge mjere utvrđene zakonom.

5. Nadležnost Utemeljitelja

Članak 32.

Utemeljitelj:

1. ostvaruje utemeljiteljska prava u ime Direkcije cesta,
2. daje suglasnost na Statut Direkcije cesta,
3. imenuje i razrješava članove Upravnog odbora i daje suglasnost za imenovanje generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora Direkcije cesta,
4. utvrđuje politiku razvoja cestovne infrastrukture,
5. odobrava godišnje i razvojne planove i izvješća poslovodnog organa Direkcije cesta o poslovanju,
6. daje upute i smjernice Upravnom odboru Direkcije cesta skladno politici razvoja cestovne infrastrukture,
7. u izvanrednim okolnostima daje organima Direkcije cesta obvezne instrukcije.

Članak 33.

Direkciji cesta se daje na korištenje i upravljanje cestovna infrastruktura Federacije.

Članak 34.

Cestovna imovina Federacije popisat će se sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona uz navođenje njene pojedinačne vrijednosti, te će Direkcija cesta sastaviti bilancu stanja imovine sukladno važećim propisima.

Konačana bilanca stanja imovine treba sadržavati svu cestovnu imovinu Federacije.

6. Kantonalni organi

Članak 35.

Nadležni kantonalni organi vrše održavanje, zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju i upravljanje regionalnim i lokalnim cestama, te osiguravaju tehničko-tehnološko jedinstvo sustava javnih cesta.

Članak 36.

Nadležni kantonalni organi obavljaju, sukladno članku 35. ovog zakona, sljedeće poslove u svezi regionalnih i lokalnih cesta i to:

1. pripremaju dugoročne i srednjoročne planove razvoja cesta,
2. pripremaju srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta,
3. priprema plan obnove,
4. vrše investicijske poslove za održavanje i obnovu, rekonstrukciju i izgradnju,
5. vrše investicijske poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije,
6. staraju se o realizaciji mjera i aktivnosti na unaprjeđenju sigurnosti prometa,
7. poduzimaju mjere radi zaštite cesta i osiguranja prometa na njima,
8. predlažu finansijske planove, unaprjeđenje fondacije sredstava za potrebe cesta i plaćanja,
9. vode evidenciju (katastar) cesta i objekata na cestama, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na njima,
10. obavještavaju javnost o stanju cesta i načinu odvijanja prometa,
11. preduzimaju potrebne mjere za očuvanje i zaštitu okolice.

Članak 37.

Korisniku javne ceste koji se pridržava prometnih propisa i prometne signalizacije na cestama, Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ dužni su nadoknaditi štetu u slučaju propuštanja radova iz članka 59. ovog zakona.

Organji iz stavka 1. ovog članka imaju pravo na naknadu štete od poduzeća za ceste (izvođača radova), ako je šteta nastala radi propuštanja blagovremenog izvršenja potrebnih radova predviđenih pravilnikom iz članka 56. ovog zakona bez obzira da li se radi o izravnim ili neizravnim štetama za organe iz stavka 1. ovog članka ili za treće osobe.

Obvezu naknade štete korisnicima javnih cesta, iz stavka 1. ovog članka, Direkcija cesta i kantonalni organi mogu ugovorom u potpunosti prenijeti na pravne ili fizičke osobe s kojima su ugovorile izvršenje radova na cestama.

III - GRADNJA, ODRŽAVANJE, UPRAVLJANJE I USTUPANJE RADOVA NA JAVNIM CESTAMA

1. Planiranje

Članak 38.

Strategija razvoja i održavanja javnih cesta određuje ciljeve strategije i temeljne zadatke pri razvoju i održavanju javnih cesta za najmanje 10 godina.

Strategiju razvoja magistralnih cesta donosi Parlament Federacije BiH na prijedlog Utemeljitelja.

Strategiju razvoja regionalnih i lokalnih cesta, kao i ulica u gradovima i naseljima, donosi skupština kantona na prijedlog vlade kantona.

Strategija sadrži:

- analizu stanja magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, kao i ulica u gradovima i naseljima i potrebe razvoja javnih cesta,
- potrebe održavanja postojećih javnih cesta i načela održavanja javnih cesta,
- opravdanost izgradnje magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta kao i ulica u naseljima i gradovima.

Članak 39.

Prednost u gradnji i održavanju javnih cesta, utvrđena strategijom iz članka 38. ovog zakona, mora biti utemeljena na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim analizama s gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti prometa.

Članak 40.

Srednjoročni program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta donosi nadležna vlada, sukladno strategiji iz članka 38. ovog zakona za razdoblje od četiri godine.

Članak 41.

Godišnji plan i program održavanja i zaštite, kao i plan i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove magistralnih javnih cesta donosi Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, uz suglasnost Utemeljitelja, a na prijedlog Direkcije cesta, odnosno nadležni kantonalni organ za regionalne i lokalne ceste uz suglasnost nadležne vlade.

2. Izgradnja i rekonstrukcija javnih cesta

Članak 42.

Pod izgradnjom cesta, u smislu ovog zakona, smatra se izgradnja cesta pretežno po novoj trasi.

Pod rekonstrukcijom cesta, u smislu ovog zakona, smatraju se radovi na dijelu postojeće ceste kojom se mijenja njena temeljna karakteristika s ciljem povećanja kapaciteta ceste i razine usluge.

Članak 43.

Tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju javnih cesta, pored dokumentacije utvrđene Zakonom o prostornom uređenju, sadrži:

1. projekt vertikalne i horizontalne prometne signalizacije, plan i program rada svjetlosne signalizacije, projekt putne opreme, plan osvjetljenja i dendrološki plan,
2. situacijski projekt priklučivanja i ukrštanja puteva i priklučivanje postojećih objekata na javnoj cesti,
3. situacijski projekt mjeseta izvan kolnika za izgradnju pomoćnih objekata koji služe javnoj cesti, parkirališta, autobusnih stajališta, benzinskih crpki, autoservisa, površina za zaustavljanje, parkiranje i isključivanje vozila, telefonskih govornica,
4. druge uvjete utvrđene zakonom i propisima donesenim na temelju zakona.

Članak 44.

Suglasnost za izgradnju i rekonstrukciju magistralnih cesta, u postupku pribavljanja urbanističke suglasnosti, daje Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, a za lokalne i regionalne ceste i nekategorizirane ceste nadležni kantonalni organ.

Članak 45.

Ako postojeću cestu treba izmjestiti, dio ceste koji se izmješta mora se izgraditi po standardima koji odgovaraju kategoriji te ceste, bez obzira na stvarno stanje u kojemu se cesta nalazi u momentu izmještanja.

Troškove izmještanja ceste, iz stavka 1. ovog članka, snosi investitor objekta zbog kojeg se vrši izmještanje.

Članak 46.

Nadležni kantonalni organi mogu zahtijevati da se magistralna cesta koja prolazi kroz naselje ili grad izgradi ili rekonstruira s elementima koji utječu na povećanje troškova gradnje u odnosu na put izvan naselja, kao što su veća

širina kolnika, gradnja nogostupa, prostora za parkiranje vozila, izrada rasvjete i prilagođavanje putnih objekata posebnim potrebama.

Povećane troškove gradnje ili rekonstrukcije cesta, prouzročene zahtjevom iz stavka 1. ovog članka, uglavnom snosi podnositelj zahtjeva.

Sudjelovanje u financiranju radova, iz stavka 1. ovog članka, kao i drugi odnosi s Direkcijom cesta, u svezi gradnje i rekonstrukcije, reguliraju se ugovorom između nadležnog kantonalnog organa i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija.

Članak 47.

U slučaju rekonstrukcije cesta imatelji instalacija na cesti su dužni o svom trošku izmjestiti te instalacije, odnosno prilagoditi ih nastalim promjenama, ako aktom o davanju suglasnosti za postavljanje tih instalacija ili ugovorom između imatelja instalacija i Direkcije cesta ili nadležnog kantonalnog organa nije drugačije uređeno.

Investitor radova na rekonstrukciji cesta dužan je najmanje tri mjeseca ranije obavjestiti imatelja instalacija o početku radova na rekonstrukciji cesta i omogućiti im uvid u tehničku dokumentaciju.

Članak 48.

Ukrštanje ili priključivanje lokalnih i nekategoriranih cesta s magistralnim ili regionalnim cestama vrši se usmjeravanjem dvije ili više tih cesta na isto mjesto ukrštanjem ili priključivanjem, odnosno njihovim međusobnim povezivanjem prije mjesta ukrštanja ili priključivanja.

Ako se novoizgrađena ili rekonstruirana cesta ukršta ili priključuje na postojeće ceste koje imaju makadamski kolnik, postojeće ceste se moraju izvesti sa suvremenim kolničkim zastorom u dužini od najmanje dvadeset metara, računajući od mjesta ukrštanja ili priključivanja.

Troškove gradnje, odnosno rekonstrukcije mjesta ukrštanja ili priključivanja iz stavka 1. ovog članka, odnosno izvođenjem suvremenog kolničkog zastora iz stavka 2. ovog članka, snosi investitor ceste koji je prouzročio te troškove.

Članak 49.

Ako je do ukrštanja ceste i željezničke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije ceste, troškove gradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštanja uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje ceste.

Ako je do ukrštanja ceste i željezničke pruge došlo zbog gradnje ili rekonstrukcije željezničke pruge, troškove gradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštanja i uređaja za zaštitu snosi investitor gradnje željezničke pruge.

Izgrađeni nadvožnjaci, odnosno podvožnjaci iz st. 1. i 2. ovog članka, pripadaju cesti ili željeznici ovisno o tome je li na njima cesta ili željeznička pruga.

Članak 50.

Ukrštanje cesta sa željezničkom prugom vrši se usmjeravanjem dvije ili više cesta na određeno zajedničko mjesto križanja.

Na mjestu ukrštanja cesta sa željezničkom prugom moraju se osigurati trokuti preglednosti pruge i cesta i poduzeti druge mjere osiguranja propisane zakonima o cestovnom i željezničkom prometu.

3. Održavanje cesta

Članak 51.

Održavanje cesta, u smislu ovog zakona, obuhvaća izvođenje radova kojima se osigurava nesmetan i siguran promet i očuvanje projektiranog stanja ceste, a naročito:

- opravka kolnika, trupa puta, potpornih i obložnih zidova,

2. uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolnika i objekata za odvodnju,
3. održavanje bankina, bermi i kosina nasipa, usjeka i zasječka,
4. održavanje objekata na cestama,
5. postavljanje, zamjena, opravka i uklanjanje prometne signalizacije i opreme ceste,
6. košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojasu,
7. održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojasu,
8. čišćenje snijega i leda s kolnika i posipanje kolnika s ciljem sprječavanja poledice,
9. obnavljanje, zamjena i ojačanje dotrajalih kolnika,
10. ojačanje i zamjena propusta i mostova dužine do deset metara, obnova potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,
11. ugrađivanje ivičnjaka i izrada pješačkih staza,
12. saniranje klizišta i odrona,
13. vođenje podataka o javnim cestama,
14. obavljanje i drugih poslova kojima se osigurava stalni, nesmetan i siguran promet na cestama.

Radovi za izvanredno održavanje javnih cesta mogu se izvoditi samo na temelju tehničke dokumentacije.

Članak 52.

Radovi na održavanju javne ceste se moraju izvoditi tako da se zbog njih ne smije obustaviti promet.

U slučaju obustave prometa, Direkcija cesta i kantonalni organi iz nadležnosti održavanja cesta, najkasnije u roku od 48 sati prije početka obustave prometa, obavijestit će sudionike prometa putem sredstava javnog informiranja o obustavi prometa.

Članak 53.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi dužni su osigurati održavanje kolnika dijela magistralne ili regionalne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, odnosno sudjelovati u financiranju održavanja, i to u opsegu koji proistječe iz dužine dijela magistralne ili regionalne ceste u naselju i širini te ceste.

U naselju ili gradu u kojemu je organizirana posebna služba za održavanje ulica, ta služba vrši i održavanje kolnika dijela magistralne ili regionalne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, a Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi sudjeluju u financiranju održavanja, sukladno odredbi prethodnog stavka.

Pravac, dužinu i širinu dijela magistralne ili regionalne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, kao i način i uvjete održavanja kolnika tih cesta, utvrđuju sporazumno Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi i nadležna općina ili grad, s tim što se tim sporazumom moraju regulirati obveze za dvostruko odvijanje prometa na magistralnoj ili regionalnoj cesti kroz naselje ili grad.

Članak 54.

Ako do sporazuma iz prethodnog članka ne dođe, konačnu odluku donosi arbitražna komisija u sastavu od četiri člana: predstavnik Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, direktor Direkcije cesta, direktor kantonalne direkcije cesta ili rukovodna osoba nadležnog kantonalnog organa i načelnik općine ili grada.

Ukoliko komisija iz stavka 1. ovog članka ne postigne sporazum i ne doneše konačnu odluku, federalni ministar prometa i komunikacija će donijeti odluku sukladno svojim ovlastima.

Postupak pred arbitražnom komisijom je hitan.

Članak 55.

Željezničko - cestovni prijelaz na dvije razine se u cijelosti održava kao javna cesta u dijelu koji se nalazi iznad željezničke pruge,a samo cesta i cestovne instalacije kada se javna cesta nalazi ispod željezničke pruge.

Članak 56.

Popis poslova redovitog i izvanrednog održavanja, opseg pojedinih radova za izvođenje tih radova, podatci o javnim cestama o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem javnih cesta, način i uvjeti obavljanja putarske službe reguliraju se Pravilnikom o održavanju javnih cesta, kojeg donosi federalni ministar.

4. Upravljanje autocestama i objektima s naplatom

Članak 57.

Poslovi upravljanja autocestama i cestovnim objektima za čiju se upotrebu plaća cestarina u smislu ovog zakona su:

1. gradnja autosesta i objekata s naplatom,
2. redovno i izvanredno održavanje autosesta i objekata s naplatom,
3. izrada stručnih podloga za pripremu i dodjelu koncesije,
4. davanje u zakup pratećih objekata ili lokacije za pružanje usluga korisnicima autoseste,
5. nadzor nad korištenjem i upravljanjem autoseste i objekata s naplatom,
6. stručno - tehnički nadzor nad gradnjom autosesta i objekata s naplatom.

5. Ustupanje radova

Članak 58.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi izravno ne izvode radove gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta.

Izvođenje radova gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta, Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi ustupaju pravnim i fizičkim osobama po postupku i na način utvrđen federalnim propisom kojim se uređuju pitanja postupka nabavke robe, usluga i ustupanja radova.

Izvođenje radova gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta smije se ustupiti samo pravnoj ili fizičkoj osobi specijaliziranoj i opremljenoj za te poslove.

Predkvalifikacija izvođača kao i licitacija za ustupanje radova održavanja cesta utvrđuje se svakih pet godina.

IV - ZAŠTITA CESTA I UVJETI VRŠENJA PROMETA NA CESTAMA

Članak 59.

Motorna i priključna vozila koja obavljaju promet na cestama, osim vozila s gusjenicama, moraju imati kotače s pumpanim gumama.

Motorna vozila s gusjenicama mogu obavljati promet na cestama sa suvremenim kolničkim zastorom samo ako su gusjenice opskrbljene oblogama s ravnim površinama ili drugim odgovarajućim oblogama.

Izuzetno od odredaba prethodnog stavka, motorna vozila s gusjenicama oružanih snaga Bosne i Hercegovine, mogu obavljati promet na cestama sa suvremenim kolničkim zastorom iako gusjenice nisu opskrbljene oblogama, uz obvezu naknade štete koja je time prouzročena.

Naknadu štete, iz stavka 3. ovog članka, utvrđuje komisija imenovana odlukom Utemeljitelja, koju čine predstavnici Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Federalnog ministarstva obrane.

Zaprežna vozila s ukupnom masom preko tri tone moraju imati kotače s pumpanim gumama.

Članak 60.

Prijevoz vozilima koja prazna ili zajedno s teretom prelaze dopuštenu težinu, osovinski pritisak ili dimenzije, odnosno granice dopuštenog opterećenja na javnim cestama, smatra se izvanrednim prijevozom.

Prijevoz vozilima iz stavka 1. ovog članka može se obaviti samo uz odobrenje za izvanredni prijevoz, ako stanje javne ceste i prometa na njoj to dopušta.

Odobrenje za izvanredni prijevoz može se izdati samo za prijevoz nedjeljivog tereta, ako se ovaj prijevoz ne može obaviti drugim prijevoznim sredstvima.

Uvjeti i način na koji se izvanredni prijevoz može obaviti utvrđuje se u odobrenju za izvanredni prijevoz.

Odobrenje za izvanredni prijevoz na javnoj cesti izdaje Direkcija cesta, odnosno nadležni kantonalni organ.

Način i uvjete obavljanja izvanrednog prijevoza, postupak izdavanja odobrenja, način nadzora osovinskog pritiska, ukupna dopuštena masa i dimenzija vozila na javnim cestama regulira se Pravilnikom za vršenje izvanrednog prijevoza koji donosi federalni ministar prometa i komunikacija u dogovoru s Federalnim ministarstvom unutarnjih poslova.

Članak 61.

Troškove izvanrednog prijevoza kao što su: trošak izdavanja odobrenja za izvanredni prijevoz, trošak poduzimanja posebnih mjera osiguranja za izvanredni prijevoz (podupiranje mostova, ojačanje objekata,izgradnja devijacija i proširenja i pratnja), trošak pregleda izvanrednog prijevoza i naknadu za izvanredni prijevoz snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 62.

Kontrolu osovinskog pritiska, ukupne dopuštene mase i dimenzije vozila na javnim cestama obavlja Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ iz ovog zakona uz prisustvo predstavnika organa unutarnjih poslova.

Ako se kontrolom iz stavka 1. ovog članka utvrdi da masa vozila, njegovo osovinsko opterećenje ili dimenzije prelaze dopuštene veličine, a prijevoz se obavlja bez dopuštenja za izvanredni prijevoz ili opterećenje i dimenzije izvanrednog prijevoza ne odgovaraju veličinama u dozvoli za izvanredni prijevoz, vozilo se isključuje iz prometa, a prijevoznik će radi izvršenog preopterećenja ceste za pređeni put platiti desetrostruki iznos utvrđene naknade za izvanredni prijevoz na javnim cestama,kao i troškove kontrole.

Isključivanje vozila iz prometa vrše inspektorji javnih cesta, ovlašteni radnici Ministarstva unutarnjih poslova, Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi iz ovog zakona, odnosno organizacija kojoj je ugovorom povjerena kontrola izvanrednih prijevoza. Isključivanje iz prometa vrši se skidanjem registarskih pločica s vozila kojim je vršen izvanredni prijevoz bez dozvole ili suprotno uvjetima iz odobrenja.

Prijevoznik može nastaviti prijevoz nakon što plati Direkciji cesta i nadležnom kantonalnom organu naknadu iz stavka 3. ovog članka.te kada dobije odobrenje za izvanredni prijevoz ili uskladi ukupnu masu vozila i njegovo osovinsko opterećenje s propisanim normativima ili uvjetima iz dozvole.

U vrijeme dok je vozilo isključeno iz prometa, prijevoznik se stara o isključenom vozilu i snosi sve posljedice isključenja vozila iz prometa.

Nadzor nad dozvoljenim osovinskim opterećenjem i ukupnom masom nad vozilima koja ulaze na područje Bosne i Hercegovine obavlja se u postupku carinskog nadzora na graničnom prijelazu.

Članak 63.

Pravne ili fizičke osobe, zbog čije djelatnosti dolazi do prekomjerne upotrebe javne ceste, dužni su platiti naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste.

Mjerila za utvrđivanje prekomjerne upotrebe javne ceste utvrđuje federalni ministar prometa i komunikacija.

Prilikom utvrđivanja mjerila za prekomjernu upotrebu javne ceste mora se voditi računa o djelatnosti i učestalosti prijevoza vozilima određene pravne ili fizičke osobe i opterećenju javne ceste.

Članak 64.

Zaštitni pojas uz javne ceste (zaštitni cestovni pojas) je zemljišni pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se s ciljem zaštite javne ceste i prometa na njoj od štetnih utjecaja različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.

Širina zaštitnog pojasa u kojemu se ne smiju graditi i podizati željezare, tvornice cementa ili vapna, kao i drugi industrijski objekti koji zagađuju okolicu (nečista industrija, otvoreni rudnici, kamenolomi i šljunkare) iznosi za:

- autocestu najmanje 100 m,
- magistralnu cestu najmanje 60 m,
- regionalnu cestu najmanje 40 m,
- lokalnu cestu najmanje 30 m.

Širina zaštitnog pojasa u kojemu se ne smiju graditi, podizati ili postavljati poslovni, pomoćni, stambeni i slični objekti i industrijski objekti koji ne zagađuju zrak i okoliš (čista industrija) i slični objekti, iznosi za autocestu najmanje 40 m.

Širina zaštitnog pojasa za objekte iz stavka 2. ovog članka kao i dalekovode, iznosi za:

- magistralnu cestu najmanje 20 m,
- regionalnu 15 m,
- lokalnu najmanje 10 m.

Širina zaštitnog pojasa za autocestu u kojemu se ne smiju graditi, podizati ili postavljati nikakvi objekti, postrojenja ili uređaji, dalekovodi, podzemni kablovi, cjevovodi niti drugi objekti, postrojenja i uređaji iznosi 20 m.

Širina zaštitnog pojasa računa se od cestovnog pojasa s obje strane ceste.

Cjevovodi, kablovi i vodovi mogu se postavljati u zaštitnom cestovnom pojusu, a samo izuzetno i u putnom pojusu, a mjesa ukrštanja sa željezničkom prugom, benzinske stanice i parkirališta mogu se postavljati i graditi u zaštitnom i putnom pojusu javne ceste samo na način i pod uvjetima utvrđenim u odobrenju, odnosno suglasnosti nadležnog federalnog i kantonarnog organa.

Odredbe o širini zaštitnog pojasa iz ovog članka provodi Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša i kantonalna ministarstva prostornog uređenja i okoliša putem inspekcije, kao i nadležni federalni i kantonalni inspektorji za ceste.

Članak 65.

U već sagrađenom naseljenom mjestu ili gradu može se dozvoliti gradnja objekata iz članka 64. stavka 2. ovog zakona na građevinskoj liniji javne ceste, osim autoceste, ukoliko je to predviđeno usvojenom prostornom planskom dokumentacijom.

Ukoliko za naseljeno mjesto ili grad nije usvojena planska dokumentacija, barem u minimalnom opsegu, odnosno ako nije rješeno plansko priključivanje novih objekata na postojeće magistralne, regionalne i lokalne ceste, ne može se odobriti nikakva gradnja u zaštitnom pojusu tih cesta.

Članak 66.

Pod priključkom i prilazom na javnu cestu, u smislu ovog zakona, smatra se spoj javne ceste i svih površina s kojih se vozila izravno uključuju i isključuju u promet na javnu cestu.

Križanje javnih cesta međusobno ne smatra se, u smislu ovog zakona, priključkom i prilazom na javnu cestu.

Priključak i prilaz na javnu cestu smije se izvesti samo na temelju odobrenja Direkcije cesta ili nadležnog kantonalnog organa.

Radove u cestovnom pojasu može izvesti samo poduzeće koje održava ceste ili specijalizirana organizacija uz suglasnost Direkcije cesta ili nadležnog kantonalnog organa.

Odobrenje Direkcije cesta ili nadležnog kantonalnog organa izdaje se na temelju zahtjeva nadležnog općinskog organa prostornog uređenja koji je dužan dostaviti prijedlog priključivanja donesen u okviru provedbene prostorne planske dokumentacije.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ nije dužan izdati odobrenje za priključivanje na magistralnu cestu za objekte izgrađene na temelju građevinske dozvole za koju nije tražena suglasnost nadležnog organa.

Uvjete za projektiranje i gradnju priključaka i prilaza, iz stavka 1. ovog članka, propisuje federalni ministar prometa i komunikacija.

Ako priključak na javnu cestu zbog povećanog prometa ili upotrebe za drugaćiji promet nego što mu je bila namjena po izdavanju suglasnosti za njegovo uređenje, ne zadovoljava uvjete sigurnog priključivanja, Direkcija cesta je ovlaštena da zahtjeva njegovo prilagodavanje promjenjenim okolnostima. Troškove njegovog preuređenja plaća investitor priključka ili njegov pravni slijednik.

Ako se priključak na javnu cestu izvrši bez odobrenja Direkcije cesta i nadležnog kantonalnog organa ili suprotno uvjetima iz odobrenja, nadležni organ će zatražiti od vlasnika odnosno korisnika priključka da izvrši rušenje dijela priključka koji je izgrađen u cestovnom pojasu, a ako vlasnik odnosno korisnik priključka to ne učini u ostavljenom roku, nadležni inspektor cesta će izdati nalog da organizacija koja vrši radove održavanja cesta izvrši rušenje priključka na teret vlasnika odnosno korisnika priključka.

Članak 67.

Na već sagrađenim javnim cestama može se dozvoliti gradnja novih autobusnih stajališta, uz odobrenje Direkcije cesta ili nadležnog kantonalnog organa.

Uvjete za projektiranje i uređenje autobusnih stajališta propisuje federalni ministar prometa i komunikacija.

Članak 68.

Uvjete uređenja prostora za gradnju i rekonstrukciju objekata i instalacija na javnoj cesti i unutar cestovnog pojasa javne ceste utvrđuje Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ izdavanjem odobrenja, a uvjete uređenja prostora i gradnje objekata i instalacija u zaštitnom cestovnom pojasu utvrđuje Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ izdavanjem suglasnosti.

U uvjetima iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se način, dinamika, te rokovi izrade tih radova, kao i određivanje lokaliteta na kojima se ne mogu graditi, te minimalno odstojanje objekata iste namjene jednog od drugog.

Uvjetima uređenja prostora iz stavka 1. ovog članka za objekte, odnosno instalacije, koji se nalaze na javnoj cesti odnosno unutar zemljišnog pojasa javne ceste utvrđuju se način, dinamika, te rokovi izrade tih radova kao i određivanje lokaliteta na kojima se objekti ne mogu graditi, te minimalno odstojanje objekata iste namjene jednog od drugog.

Članak 69.

U blizini križanja dviju cesta u razini ili križanja cesta sa željezničkom prugom u razini ili na unutarnjim stranama cestovnog zavoja, ne smije se saditi drveće, grmlje ili visoke poljske kulture, postavljati naprave, ograde ili drugi predmeti koji onemogućavaju preglednost na cesti, odnosno željezničkoj pruzi (trokut preglednosti). Dužina stranica trokuta preglednosti utvrđuje se tehničkom dokumentacijom ceste, odnosno željezničke pruge.

Članak 70.

Ako se pored javne ceste nalaze objekti gdje se skupljaju građani, kao što su sportski stadioni, dječja igrališta, škole, javni lokali ili zemljište koje se koristi za lovišta, držanje stoke i pašnjake, ti objekti odnosno zemljište moraju se zaštitnom ogradom odvojiti od cestovnog pojasa.

Ako je potreba za postavljanjem zaštitne ograde iz prethodnog stavka prouzročena gradnjom ili rekonstrukcijom javne ceste, troškove postavljanja i održavanja zaštitne ograde snosi investitor.

Ako je potrebu za postavljanje zaštitne ograde prouzročio korisnik objekta ili zemljišta iz stavka 1. ovog članka, nadležna inspekcija cesta donosi rješenje kojim utvrđuje obvezu tom korisniku da postavi i održava zaštitnu ogradu.

Ako korisnik objekta ili zemljišta ne postupi po rješenju iz prethodnog stavka nadležni inspektor za ceste će izdati nalog da se postavljanje zaštitne ograde izvrši o trošku korisnika.

Članak 71.

Zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove ili radnje na javnoj cesti i njenom cestovnom pojusu bez suglasnosti Direkcije cesta ili kantonalnog organa, ako bi ti radovi ili radnje mogli oštetiti javnu cestu, odnosno ugrožavati ili ometati promet na njoj, a naročito:

1. iznositi blato na cestu ili bilo čime prljati cestu,
2. na cestu dovoditi atmosfersku vodu i druge tekućine i ometati njihovo otjecanje s ceste,
3. napajati i napasati životinje u cestovnim jarkovima i na cestovnom pojusu, puštati ih da prolaze ili ih zadržavati na cestovnom pojusu,
4. u zaštitnom pojusu izgrađivati napajališta za životinje,
5. po cesti vući grede, balvane i druge predmete čime bi se mogla cesta oštetiti,
6. prosipati po cesti maziva ili druge masne tvari,
7. bez odgovarajuće zaštite na zemljištu ili zgradama pored ceste izvoditi radove koji bi mogli oštetiti cestu ili ugrožavati sigurnost prometa,
8. spuštati kamenje, drvo, druge predmete i materijal niz kosine cestovnih nasipa i usjeka,
9. ostavljati na cesti pokvarena, havarirana ili trajno napuštena vozila,
10. prosipati i bacati materijal i predmete na cestu ili ga deponirati uz cestu.

Ako se na javnoj cesti izvode ili su izvedeni radovi ili radnje koje mogu oštetiti javnu cestu ili ugroziti sigurnost prometa na njoj, nadležna inspekcija cesta dužna je poduzeti sve potrebne mjere za otklanjanje opasnosti za oštećenje ceste i sigurnosti prometa na njoj.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ ovlašten je obustaviti radove ili radnje iz stavka 2. ovog članka i naložiti otklanjanje nedostataka u kratkom roku.

Ukoliko investitor i izvođač radova ne otkloni nedostatke u ostavljenom roku, Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ će otklanjanje nedostataka naložiti organizaciji koja održava cestu o trošku izvođača radova koji nije otklonio nedostatke.

Članak 72.

Sportske priredbe i druge manifestacije na javnim cestama mogu se održavati pod uvjetima i na način utvrđen od nadležnog ministarstva unutarnjih poslova i uz suglasnost federalnog ministra prometa i komunikacija, odnosno nadležnog kantonalnog ministra.

Članak 73.

Susjedi pored javne ceste moraju dopustiti jadnóstavan odvod vode i odlaganje snijega na njihovo zemljište ako im se time ne prouzročuje šteta.

Susjedi pored javne ceste moraju, sukladno zakonu i uz odštetu, dopustiti pristup do cestovnih objekata radi njihovog održavanja, gradnje odvodnih jarkova i drugih uređaja za odvod vode od cestovnog pojasa do recipijenta, te postavljanje privremenih ili stalnih uređaja i uređenja za zaštitu ceste i prometa na njoj od leda, snijega, buke, zasljepljujućih sprava i sl., ako ih je moguće postaviti na zemljište koje je sastavni dio ceste.

Članak 74.

Izuzetno od odredbi članka 71. može se dati suglasnost za radove koji se na drugi način ne mogu izvesti ili bi njihovo izvođenje zahtijevalo nesrazmjerne velike troškove, kao što su poprečno postavljanje u trupu ceste i na cestovnim objektima cjevovoda, kablova i vodova.

Suglasnost iz prethodnog stavka izdaje Direkcija cesta ili nadležni kantonalni organ u kojoj se određuju uvjeti i način izvođenja radova.

Članak 75.

Građevinski i drugi predmeti ne mogu se deponirati pored cesta na udaljenosti manjoj od 5 metara, računajući od cestovnog pojasa, kao ni na većoj udaljenosti ako bi se time ometala potrebna preglednost ili se ugrožava sigurnost prometa.

Materijal namijenjen za radove na cesti može se deponirati na cesti, s tim da cijela širina kolnika mora ostati slobodna za siguran promet u oba pravca.

U oštroj krivini ovaj materijal može se deponirati samo na vanjskoj strani krivine ceste.

Direkcija cesta ili nadležni kantonalni organ izdat će nalog da se o trošku vlasnika uklone svi materijali i predmeti koji su deponirani suprotno odredbama stavka 1. ovog članka.

Članak 76.

Ako se vozilo na kolniku ceste poprijeći ili ako snagom vlastitog motora ne može savladati uspon u zimskim uvjetima odvijanja prometa ili ako s vozila padne teret, vozač je dužan, ako je to moguće, vozilo, odnosno teret odmah ukloniti s kolnika. Ako to ne učini, Direkcija cesta ili nadležni kantonalni organ će izdati nalog da se uklanjanje vozila izvrši na teret vlasnika, odnosno korisnika vozila.

Oštećeno vozilo ili vozilo u kvaru, vozač je dužan, ako mu je to moguće, odmah ukloniti s kolnika. Ako to ne učini, Direkcija cesta ili nadležni kantonalni organ će izdati nalog da se uklanjanje vozila izvrši na teret vlasnika, odnosno korisnika vozila.

Članak 77.

Ako se cesta nalazi u takvom stanju da se na njoj ne može vršiti promet uopće ili samo za pojedine vrste vozila ili ako bi promet pojedinih vrsta vozila nanosio štetu cesti, ili ako se radovi na rekonstrukciji ili održavanju ceste ne mogu izvesti bez obustavljanja ili ograničenja prometa, ili ako drugi razlozi sigurnosti prometa to zahtijevaju, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, na prijedlog Direkcije cesta, nadležni kantonalni organ može zabraniti ili ograničiti promet na toj cesti za pojedine vrste vozila, na cijeloj cesti ili samo na pojedinim njenim dijelovima.

Opća zabrana ili ograničenje prometa na cesti može biti samo privremena, a zabrana ili ograničenje prometa za pojedine vrste vozila može biti privremeno ili stalno. Zabrana ili ograničenje prometa mora se pravodobno objaviti putem sredstava javnog informiranja, ili na drugi pogodan način prema mjesnim prilikama i označiti odgovarajućim prometnim znakovima na cesti.

Za radove redovitog održavanja nije potrebno izdavati suglasnost o posebnom režimu odvijanja prometa.

Uz zahtjev za zabranu ili ograničenje prometa radi izvođenja radova na javnoj cesti, izvođač radova je dužan dostaviti organu, iz stavka 1. ovog članka, tehničku dokumentaciju o organizaciji izvođenja radova kao i prijedlog eventualno drugog mogućeg načina odvijanja prometa na tom cestovnom pravcu.

Članak 78.

Odredbe o zaštiti cesta i uvjetima vršenja prometa na cestama primjenjuju se na ceste u gradnji i cestovne pravce za koje je usvojen projekt o gradnji ceste.

Članak 79.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ dužan je pravodobno obavijestiti nadležno ministarstvo za unutarnje poslove o svim promjenama stanja na cestama koje bitno utječu na prohodnost cesta i sigurnost prometa, kao i o poduzetim mjerama za nesmetano odvijanje prometa.

Članak 80.

Prometna signalizacija i oprema postavlja se na javnoj cesti na temelju prometnog projekta.

Za ceste koje su sagrađene do dana stupanja na snagu ovog zakona, a nemaju prometni projekt, mjerodavno je postojeće stanje prometne signalizacije i opreme do izrade prometnog projekta.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ dužan je izraditi prometni projekt za ceste u roku od najviše dvije godine od dana donošenja ovog zakona.

Direkcija cesta uz suglasnost federalnog ministra prometa i komunikacija odnosno nadležni kantonalni organ uz suglasnost nadležnog kantonalnog ministra, ovlašteni su izmijeniti prometni projekt, iz stavka 1. ovog članka, odnosno postojeće stanje iz stavka 2. ovog članka.

Za svaki zahvat na javnoj cesti mora se postaviti odgovarajuća prometna signalizacija i oprema.

Članak 81.

Osim propisanih prometnih znakova iz članka 80. ovog zakona na cesti je dozvoljeno postavljanje znakova, informacija kojima se upućuje na spomenike kulture, povijesne i prirodne znamenitosti, reklame, upozorenja i upute vozačima, te na prostore i objekte koji su u neposrednoj vezi s prometom i turizmom.

Znakovi informacija iz stavka 1. ovog članka postavljaju se uz naknadu na temelju odobrenja Direkcije cesta i nadležnog kantonalnog organa.

Nadzor na postavljanju znakova iz stavka 1. ovog članka obavlja Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ, a troškove postavljanja i održavanja tih znakova snosi naručitelj radova.

Pravilnik o postavljanju znakova iz stavka 1. ovog članka donosi federalni ministar prometa i komunikacija.

Članak 82.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ za ceste kojima upravlja, vodi evidencije tih cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na njima.

Članak 83.

Ovim zakonom Federalno ministarstvo prometa i komunikacija prenosi javno ovlaštenje na Direkciju cesta.

Direkcija cesta, odnosno nadležni kantonalni organ u upravnom postupku donose rješenja kada izdaju:

- odobrenja za izvanredni prijevoz iz članka 60. ovog zakona,
- odobrenje za izgradnju priključka odnosno prilaza na javnu cestu iz članka 66. ovog zakona,
- posebne uvjete za gradnju objekata i instalacija iz članka 68. ovog zakona,

- suglasnost za radnje i aktivnosti na javnoj cesti i njenom zaštitnom pojasu iz članka 64.ovog zakona,
- odobrenje za postavljanje znakova informacija iz članka 81. ovog zakona.

Protiv upravnih akata iz stavka 1. ovog članka može se podnijeti žalba federalnom ministru prometa i komunikacija, odnosno nadležnom kantonalnom ministru.

Članak 84.

U okviru osiguranih finansijskih sredstava za održavanje i zaštitu cesta, sukladno usvojenom godišnjem planu i programu održavanja i zaštite cesta, Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ dužni su osigurati trajno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta kojim upravljaju i omogućiti sigurno i nesmetano odvijanje prometa na tim cestama za sudionike u prometu koji poštuju prometne propise, prometnu signalizaciju, vremenske uvjete, stanje cesta i okolice.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi i poduzeća koja održavaju ceste ugovorom reguliraju uvjete i način izvršavanja radova održavanja i zaštite magistralnih, odnosno regionalnih i lokalnih cesta i druga pitanja vezana za njihovo održavanje i zaštitu.

Ugovor iz prethodnog stavka, između ostalog, sadrži:

1. način i postupak izrade i donošenje planova i programa,
2. uvjete i način izvođenja radova,
3. tehnički nadzor u izvođenju radova,
4. način obračuna, rokove, plaćanja i druge uvjete za obračun i isplatu izvršenih radova,
5. odgovornost za štete i druge odgovornosti,
6. način rješavanja sporova.

Ugovor o održavanju javnih cesta mora se zaključivati u kontinuitetu.

Poduzeće za ceste, kojemu se ugovorom iz stavka 2.ovog članka povjeri vršenje poslova održavanja i zaštite magistralnih, odnosno regionalnih i lokalnih cesta, odgovorno je za kvalitetno, stručno i blagovremeno izvršenje tih poslova sukladno pravilniku iz članka 56. ovog zakona.

V - FINANCIRANJE JAVNIH CESTA

Članak 85.

Finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i gradnju javnih cesta osiguravaju se:

1. godišnjim naknadama za upotrebu cesta što se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola,
2. naknadama za ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata,
3. posebnim naknadama za upotrebu javnih cesta, autocesta i određenih objekata na cestama (most,vijadukt,tunel i sl.),
4. naknadama za ceste na inozemna motorna i priključna vozila,
5. posebnim naknadama za službu "Pomoć- informacije na cestama",
6. naknadama za ceste što se plaćaju za izvanrednu upotrebu javnih cesta (izvanredni prijevoz),
7. naknadama za ceste što se plaćaju za prekomjernu upotrebu javnih cesta zbog opterećenja i učestalosti vozila,

8. naknadama za korištenje cestovnog zemljišta,
9. naknadama za korištenje objekata na temelju dobivene koncesije,
10. donatorskim sredstvima,
11. sredstvima domaćih i stranih ulagatelja,
12. sredstvima ostvarenim od pratećih djelatnosti,
13. kreditnim sredstvima iz domaćih i inozemnih izvora,
14. sredstvima federalnog proračuna i proračuna kantona,
15. sredstvima međunarodnih organizacija (SFOR i dr.) i
16. drugim sredstvima osiguranim po posebnim propisima.

Članak 86.

Financijska sredstva iz članka 85. točka 14. osiguravaju se u Federalnom proračunu, odnosno proračunu kantona, sukladno materijalnim mogućnostima za svaku godinu pojedinačno.

Članak 87.

Visinu naknade iz članka 85. toč. 1., 2., 3., i 4. ovog zakona utvrđuje Utemeljitelj.

Visinu naknade iz članka 85. toč. 5., 6., 7., 8. i 9. ovog zakona utvrđuje Federalno ministarstvo prometa i komunikacija.

Visinu naknade iz članka 85. točka 11. ovog zakona na objektima izgrađenim sredstvima domaćih i stranih ulagatelja utvrđuje ulagatelj sukladno odobrenju koje izdaje Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, a na objektima datim na korištenje (koncesija) sukladno Ugovoru o koncesiji.

Visina naknade iz članka 85. točka 13. ovog zakona utvrđuje se ugovorom.

Članak 88.

Naknadu iz točke 2. članka 85. ovog zakona obračunavaju i plaćaju pravne i fizičke osobe koje se bave prometom nafte i naftnih derivata u Federaciji na temelju ovog zakona.

Osobe koje naftu i naftne derivate koriste za šinska vozila, plovne objekte i letjelice ne obračunavaju i ne plaćaju naknadu za ceste, ako kupuju na veliko od proizvođača ili sa skladišta trgovinskog poduzeća na veliko, o čemu su dužni voditi posebnu evidenciju.

Obračun i plaćanje naknada za ceste iz nafte i naftnih derivata vrši se u rokovima i na način propisan za obračun i plaćanje temeljnog poreza na promet proizvoda.

Članak 89.

Financijska sredstva iz članka 85. toč. 1. i 2. pripadaju Direkciji cesta 40%, kantonalnoj direkciji cesta 35%, a općinskim organima 25%.

Financijska sredstva iz stavka 1. ovog članka koriste se za financiranje potreba na magistralnim, regionalnim i lokalnim cestama (postojećim i novim) predviđenim ovim zakonom.

Financijska sredstva iz članka 85. toč. 3. i 4. pripadaju Direkciji cesta, kao i sredstva iz članka 85. toč. od 6. do 16. ovog zakona koja se odnose na magistralne ceste.

Financijska sredstva iz članka 85. toč. od 6. do 16. koje se odnose na lokalne ceste u cijelosti pripadaju nadležnom kantonalnom organu.

Financijska sredstva iz članka 85. točka 5. ovog zakona pripadaju službi "Pomoć - informacije na cestama."

Članak 90.

Sredstva iz članka 89. ovog zakona koja se odnose na Direkciju cesta, pripadaju i uplaćuju se na račun u cijelosti Direkciji cesta u omjeru koji je utvrđen člankom 89. stavkom 1. ovog zakona.

Ukupno ostvarena sredstva, iz članka 85. ovog zakona, koriste se za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i gradnju javnih cesta, sukladno srednjoročnom planu i godišnjim planovima održavanja i gradnje cesta na način predviđen ovim zakonom.

Članak 91.

Posebna naknada iz točke 3. članka 85. ovog zakona može se uvesti:

1. za upotrebu javne ceste ili dijela javne ceste, ako na istom pravcu postoji paralelna javna cesta sa suvremenim kolnikom,
2. za upotrebu mosta, vijadukta ili tunela sagrađenog radi skraćivanja trase postojeće javne ceste ako je moguć javni promet na postojećoj dužoj trasi te javne ceste,
3. za upotrebu mosta sagrađenog radi povezivanja dviju javnih cesta preko rijeke ili kanjona.

Odredba stavka 1. ovog članka primjenjuje se i na ceste i cestovne objekte za koje je izdata dozvola za korištenje (koncesija) i koji su izgrađeni sredstvima domaćih i stranih ulagatelja.

Posebnu naknadu iz st. 1. i 2. ovog članka dužne su plaćati pravne i fizičke osobe.

Ako pravna ili fizička osoba ne plati posebnu naknadu, iz stavka 1. ovog članka, za pređeni put, dužna je platiti dvostruki iznos utvrđene posebne naknade.

Članak 92.

Naknada iz točke 1. članka 85. ovog zakona ne plaća se na:

1. vozila oružanih snaga Federacije,
2. vozila organa unutarnjih poslova,
3. vozila službe "Pomoć - informacije",
4. motorna vozila inozemnih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je oslobođanje od ove naknade predviđeno međunarodnim sporazumom ili ako postoji reciprocitet,
5. vozila vatrogasnih jedinica i društava,
6. putničke automobile invalidnih osoba s 80% ili više postotaka tjelesnog oštećenja, odnosno osoba u kojih postoji tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu invalidnost donjih ekstremiteta od 60% ili više,
7. vozila civilne zaštite,
8. sanitetska vozila.

Članak 93.

Pravna osoba koja obavlja međunarodni prijevoz osoba ili stvari i koja obavlja radove u inozemstvu, ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz članka 85. točka 1. ovog zakona za svoje vozilo, koje koristi za promet u inozemstvu duže od 3 mjeseca tijekom godine dana, prilikom sljedeće registracije vozila.

Uputu za jedinstveni način obračuna za povrat sredstava iz stavka 1. ovog članka donosi federalni ministar prometa i komunikacija.

VI - KONCESIJA NA JAVNIM CESTAMA

Članak 94.

Stranoj ili domaćoj pravnoj osobi mogu se dodjeljivati koncesije za osiguravanje gradnje i korištenja ili korištenja cesta i pripadajućih infrastrukturnih objekata pod uvjetima utvrđenim posebnim Zakonom o koncesijama.

VII - UPRAVNI NADZOR

Članak 95.

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija vrši upravni nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona u pitanjima koja su ovim zakonom stavljena u nadležnost Federacije, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija vrši i nadzor nad nadležnim kantonalnim ministarstvima u dijelu izvršavanja federalne politike i provođenja mjera iz nadležnosti utvrđene ovim zakonom i od interesa za Federaciju.

Nadležno kantonalno ministarstvo vrši upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona koji su ovim zakonom stavljeni u nadležnost kantona, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Članak 96.

Poslove inspekcijskog nadzora nad sprovođenjem ovog zakona vrše federalni inspektor za ceste i kantonalni inspektori za ceste (u dalnjem tekstu: inspektor), svatko u okviru svoje nadležnosti.

Federalni i kantonalni inspektori donose rješenje o otklanjanju nepravilnosti s rokom izvršenja. Ako izvršenik u određenom roku ne izvrši rješenje doneseno u prvostupanjskom postupku, federalni i kantonalni inspektori donose zaključak o izvršenju rješenja prisilnim izvršenjem angažiranjem trećih osoba, odnosno drugog izvođača na trošak izvršenika s predloženim načinom izvršenja.

Nadležno ministarstvo će osigurati materijalna sredstva za prisilno izvršenje s tim što će troškove potraživati od izvršenika izravno ili putem nadležnog organa ukoliko stranka odbije snositi troškove izvršenja.

Organji unutarnjih poslova dužni su organu nadležnom za sprovođenje izvršenja pružiti pomoć u provođenju izvršenja.

Članak 97.

Inspektor iz članka 96. ovog zakona, u okviru svojih nadležnosti, ovlašteni su:

A) Pregledati:

1. stanje cesta,
2. radove na gradnji, rekonstrukciji, sanaciji, održavanju i zaštiti javnih cesta,
3. radove koji se obavljaju na cesti u zaštitnom i cestovnom pojasu javnih cesta,
4. tehničku dokumentaciju u svezi radova iz toč. 2. i 3. ovog članka (dozvole, suglasnosti, projekti, standardi),
5. obavljanje upravnih i stručno - tehničkih poslova na javnim cestama,

6. planove, programe, ugovore i ostalu dokumentaciju koja se odnosi na održavanje i zaštitu javnih cesta.

B) Narediti:

1. obustavu radova koji se izvode na javnim cestama, u cestovnom ili zaštitnom pojasu ceste, suprotno odredbama ovog zakona, tehničkim propisima, standardima i normativima, te dati rok za otklanjanje nedostataka;
2. otklanjanje nedostataka na javnim cestama koji ugrožavaju sigurnost prometa na njima;
3. privremenu zabranu odvijanja prometa na javnim cestama ili njihovom dijelu ako utvrdi da se na njima ne može sigurno odvijati promet, te narediti da se odmah poduzmu mјere za osiguranje prometa;
4. obustavu prometa cestovnim motornim vozilima, koja zbog svojih tehničkih osobina ili načina na koji obavljaju prijevoz mogu nanijeti štetu javnoj cesti ili njenom dijelu i kada je njihov promet na cesti u suprotnosti zakonu i drugim propisima;
5. isključiti cestovno motorno vozilo iz prometa na javnoj cesti, kada utvrdi da dimenzije i ukupna masa ili njegovo osovinsko opterećenje prelazi veličine iz članka 60. ovog zakona, a prijevoznik nema odgovarajuću dozvolu za izvanredni prijevoz;
6. privremenu zabranu prometa na novosagrađenoj i rekonstruiranoj cesti, njenom dijelu ili objektu na njoj, ako utvrdi da s gledišta sigurnosti prometa ne ispunjava tehničke uvjete;
7. rušenje građevine ili njenih dijelova i drugih objekata, na teret investitora, kao i uspostavljanje prvobitnog stanja, ako su izgrađene ili se grade na cesti ili cestovnom pojasu bez odobrenja ili suglasnosti ili suprotno uvjetima iz odobrenja, odnosno suglasnosti nadležnog federalnog i kantonalnog organa;
8. zabranu upotrebe priključnih puteva koji su izgrađeni ili se grade suprotno odredbama ovog zakona;
9. inspektor su ovlašteni poduzimati i druge mјere sukladno zakonu i drugim propisima donesenim na temelju zakona.

C) Inspektori su dužni bez odlaganja podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, ako u vršenju inspekcije utvrde da je učinjen prekršaj iz ovog zakona, a za gospodarski prijestup podnijeti prijavu javnom tužiteljstvu.

Članak 98.

Inspektori imaju službenu legitimaciju.

Službenu legitimaciju izdaje federalni ministar prometa i komunikacija na način i pod uvjetima utvrđenim posebnim zakonom.

Članak 99.

Pravne i fizičke osobe, kod kojih se obavlja inspekcijski nadzor, dužne su inspektorima pružiti potrebnu pomoć i na njihovo traženje u određenom roku dostaviti podatke i dokumentaciju za obavljanje inspekcijskog nadzora u smislu ovog zakona.

VIII - KAZNENE ODREDBE

Članak 100.

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za gospodarski prijestup Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ, investitor ili preduzeće za ceste ili općinski organ ili druga pravna osoba ako:

1. tehničkom dokumentacijom za izgradnju i rekonstrukciju cesta ne predvidi mjesta za objekte koji služe tim cestama (članak 43.);
2. izmješteni dio ceste ne izgradi s elementima koji odgovaraju kategoriji postojeće ceste (članak 45.);

3. ne izmjesti ili ne prilagodi instalacije nastalim promjenama u roku, ili ako investitor radova na cesti pravodobno ne obavijesti imatelje instalacija o otpočinjanju radova na cesti (članak 47.);
4. u zaštitnom pojasu ceste podiže objekte ili izda odobrenje za gradnju objekata protivno odredbama čl. 64. i 65. ovog zakona;
5. u trokutima preglednosti gradi objekte ili vrši radnje koje smetaju preglednosti ceste (članak 69.);
6. ne osigura trajno, neprekidno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta i ne zaključi ugovor o održavanju cesta sukladno odredbi članka 84. ovog zakona;
7. uvede plaćanje naknade za upotrebu cesta protivno odredbama čl. 88., 91., 92. i 93. ovog zakona.

Za gospodarski prijestup iz prethodnog stavka kaznit će se novčanom kaznom od 120,00 KM do 1.000,00 KM i odgovorna osoba u Direkciji cesta, odnosno investitor ili poduzeće za ceste druge pravne osobe, kao i odgovorna osoba u općini koja izda odobrenje za gradnju objekata u zaštitnom pojasu javne ceste u suprotnosti odredbama ovog zakona.

Za gospodarski prijestup iz stavka 1. ovog članka, pored novčane kazne, izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi ostvarene izvršenjem gospodarskog prijestupa.

Članak 101.

Novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj poduzeće za održavanje cesta ili druga pravna osoba ako:

1. ne vodi evidenciju javnih cesta, objekata na cestama, zemljišnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na cesti iz članka 82. ovog zakona,
2. ne izvodi radove na održavanju ceste suprotno odredbama članka 51. ovog zakona,
3. ne izvodi radove na održavanju cesta prema propisima iz člaka 56. ovog zakona,
4. ne izvodi radove na održavanju i zaštiti cesta prema ugovoru iz članka 84. ovog zakona,
5. u prometu na cestama koristi vozilo suprotno odredbi članka 59. ovog zakona,
6. na cesti vrši izvanredni prijevoz bez rješenja o odobrenju ili suprotno uvjetima datim u rješenju o odobrenju iz članka 60. ovog zakona,
7. ne plati naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste iz članka 63. ovog zakona,
8. polaže cjevovode, kablove, vodove ili gradi benzinsku crpku, prostor za parkiranje vozila bez suglasnosti ili suprotno uvjetima datim u suglasnosti u članku 68. ovog zakona,
9. priključak na magistralnu i regionalnu cestu izgradi bez suglasnosti ili suprotno uvjetima datim u suglasnosti u članku 66. stavku 3. ovog zakona i ako ne izvrši rušenje priključka u slučaju iz članka 66. stavka 4. ovog zakona,
10. izgradi priključak koji ne ispunjava uvjete iz članka 66. stavka 4. ovog zakona,
11. objekt ili zemljište ne odvoji zaštitnom ogradom od cestovnog pojasa, iz članka 70. ovog zakona,
12. na cesti vrši neku od radnji iz članka 71. ovog zakona,
13. na cesti izvodi radove bez suglasnosti ili suprotno uvjetima datim u suglasnosti članka 74. ovog zakona,
14. građevinski materijal i druge predmete deponira na cesti suprotno odredbama članka 75. ovog zakona,
15. vozilo, odnosno teret odmah ne ukloni s kolnika ceste iz članka 76. stavka 1. ovog zakona i ako se s kolnika ceste odmah ne ukloni oštećeno vozilo iz članka 76. stavka 2. ovog zakona,

16. ako inspektoru za ceste ne omogući vršenje inspekcije iz članka 99. ovog zakona.

Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se novčanom kaznom od 120,00 KM do 1.000,00 KM i odgovorna osoba u poduzeću ili drugoj pravnoj osobi.

Članak 102.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 500,00 KM kaznit će se i građanin za prekršaj iz članka 71. i članka 99. stavka 1. toč. od 4. do 15. ovog zakona.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 103.

Utemeljitelj je dužan imenovati Upravni odbor Direkcije cesta i osobu ovlaštenu za podnošenje prijave za upis Direkcije cesta u sudske registre u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prijavu za upis u sudske registre podnijet će osoba ovlaštena za podnošenje prijave u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok prijave za upis u sudske registre je i krajnji rok u kojem će Direkcija cesta početi s radom.

Članak 104.

Ovaj zakon služi kao utemeljiteljski akt na temelju kojega će se Direkcija cesta upisati u sudske registre u nadležnom sudu u Sarajevu.

Članak 105.

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije regulirano, na Direkciju cesta će se primjenjivati Zakon o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99 i 45/00).

Članak 106.

Služba "Pomoć-informacije" na cestama predstavlja pružanje tehničke pomoći motoriziranim sudionicima u prometu na javnim cestama, uklanjanje s javnih cesta oštećenih vozila i vozila u kvaru, davanje informacija o stanju prohodnosti cesta i pružanja druge pomoći.

Obavljanje službe "Pomoć-informacije" na cestama, povjerava se kao javno ovlaštenje Direkciji cesta da obavlja samostalno ili po ugovoru koji će se zaključiti na temelju javnog oglašavanja o vršenju službe s auto-moto klubovima koji su tehnički, kadrovski i materijalno opremljeni i imaju uvjete za obavljanje ove službe.

Financijska sredstva iz naknade članka 85. točka 5. pripadaju Direkciji cesta i mogu se utrošiti samo u obavljanju ove službe.

Plan, program i izvješće o utrošku sredstava Direkcija cesta je dužna polugodišnje i godišnje dostavljati na suglasnost Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija.

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija će uz suglasnost Utemeljitelja donijeti rješenje o visini posebne naknade za službu "Pomoć-informacije" na cestama, koja će se naplaćivati prilikom registracije cestovnih, motornih i priključnih vozila.

Članak 107.

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, federalni ministar prometa i komunikacija je dužan donijeti sljedeće akte:

- Pravilnik o održavanju javnih cesta (članak 56.);

- Pravilnik o utvrđivanju uvjeta za vršenje izvanrednog prijevoza i visinu naknade za izvanrednu upotrebu cesta (članak 60.);
- Pravilnik za utvrđivanje uvjeta za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza (članak 66.);
- Pravilnik o postavljanju znakova i informacija na cestama i naknadama za ceste (članak 81.);
- Uputu o jedinstvenom načinu obračuna za povrat sredstava na ime naknade za ceste (članak 93.);
- Pravilnik o minimalnim tehničkim uvjetima za gradnju i upotrebu autobusnih stajališta (članak 67.);
- Mjerila za utvrđivanje prekomjerne upotrebe javne ceste (članak 63.).

Članak 108.

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriju Federacije prestaje primjena zakona i drugih propisa iz oblasti cesta, koji su se primjenjivali na teritoriju Federacije do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz članka 107. ovog zakona, primjenjivat će se podzakonski akti doneseni na temelju zakona iz stavka 1. ovog članka.

U roku od 30 dana od dana upisa u sudski registar, Direkcija cesta će preuzeti uposlene, dokumentaciju, predmete, akte i drugo iz Direkcije za ceste Federalnog ministarstva prometa i komunikacija.

Članak 109.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

ZAKON

O CESTAMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se pravni položaj javnih cesta, upravljanje cestama, građenje, održavanje, upravljanje i ustupanje radova, zaštita cesta i uvjeti obavljanja prometa na cestama, finansiranje javnih cesta, koncesija na javnim cestama, nadzor nad provođenjem zakona, kazne i druga pitanja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Cesta, prema ovom zakonu, jeste svaka površina na kojoj se obavlja promet. Ceste se dijele na javne i nekategorisane.

Javne ceste, zavisno od njihovog društvenog, privrednog i teritorijalnog značaja, kategorisu se u magistralne, regionalne i lokalne ceste, kao i ulice u naseljima i gradovima.

Kolovozi ulica u naseljima i gradovima kroz koje prolaze magistralne, regionalne i lokalne ceste smatraju se dijelovima tih cesta.

Član 3.

Nekategorisana cesta je površina koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je pristupačna većem broju korisnika.

Korištenje, održavanje, zaštita, rekonstrukcija i izgradnja nekategorisanih cesta, kao i poslovi nadzora na tim cestama uređuju se gradskim i općinskim propisom, u skladu sa ovim zakonom.

Član 4.

Javna cesta je javno dobro u općoj upotrebi u državnom vlasništvu i od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Na javnim cestama se ne može sticati pravo vlasništva niti druga prava po bilo kojoj osnovi.

Izuzetno, na javnim cestama mogu se sticati služnosti samo za opće potrebe kao što su: pravo na postavljanje cjevovoda, vodovoda i kablova s tim da korištenje tog prava ne ometa promet i ne ugrožava sigurnost prometa i stabilnosti ceste.

Član 5.

Javna cesta, prema vrsti prometa, može biti namijenjena za mješoviti promet ili za promet motornih vozila.

Javna cesta ili dio javne ceste može se odrediti samo za promet motornih vozila ako paralelno sa tom cestom postoji odgovarajuća prometnica za druge vrste prometa.

Namjena javne ceste koja je u korištenju određuje se na osnovu stanja i uvjeta prometa na cesti.

Namjena ceste određuje se na osnovu investiciono-tehničke dokumentacije za izgradnju ceste, a u skladu sa odgovarajućim tehničkim propisima.

Član 6.

Javnu cestu čine:

- donji i gornji stroj ceste;
- cestovni građevinski objekti: mostovi, podvožnjaci, nadvožnjaci, tuneli, galerije, potporni i obložni zidovi, pothodnici i nathodnici;
- uređaji za odvodnju;
- cestovni pojas čini projektovani poprečni presjek ceste i najmanje jedan metar sa obje strane računajući od krajnjih tačaka poprečnog profila ceste;
- cestovno zemljište u širini koju čine: širina cestovnog pojasa, te površine na kojima su izgrađene cestarske kuće, stacionari, servisi, benzinske stanice, parkirališta, površine za odvodnju do recipijenta i drugi objekti za potrebe održavanja cesta i usluga vozilima i putnicima predviđeni projektom ceste;
- zračni prostor iznad kolovoza u visini od sedam metara;
- mjerne vase i objekti za vaganje i kontrolu prometa;
- priključci na javnu cestu u širini cestovnog pojasa;
- prometna signalizacija (horizontalna, vertikalna, svjetlosna signalizacija) i oprema cesta, stalni uređaji za zaštitu ceste, prometa od snježnih nanosa, djelovanje vjetra, osulina, nanosa zemljjanog materijala, smjerokazni stubići, kilometarski stubići, odbojnici, cestovni telekomunikacijski uređaji i oprema, javna rasvjeta u funkciji prometa, cestovne oznake, detektori i brojači prometa, ventilacijska oprema u tunelima, ograde, satovi za parkiranje, uređaji i oprema za zaštitu od buke i drugih štetnih uređaja od prometa, prometne TV kamere, obične kamere i TV uređaji i parking uređaji;
- cestarske kuće, stacionari i drugi objekti za potrebe održavanja cesta, prometa i okoline (snjegobrani, vjetrobrani, zaštita od osulina i nanosa, zaštitne i sigurnosne ograde).

Član 7.

Javne ceste iz člana 2. ovog zakona su:

1. magistralne javne ceste su ceste koje povezuju cjelokupan ili veći dio prostora države Bosne i Hercegovine, Federacije i integriraju ga u evropsku mrežu cesta, a čine međusobnu zavisnu prometu mrežu;
2. regionalne javne ceste su ceste koje povezuju naselja i lokalitete unutar jednog ili više kantona, integriraju cjelokupni prostor kantona i čine međusobno ovisnu prometu mrežu jednog ili više kantona priključenih na mrežu magistralnih cesta;
3. lokalne javne ceste i ulice u naseljima i gradovima (u daljem tekstu: lokalne ceste) su ceste koje čine međusobno ovisnu prometu mrežu općine ili grada priključenu na mrežu regionalnih ili magistralnih cesta.

Član 8.

Kriterije za određivanje magistralnih i regionalnih cesta iz člana 7. ovog zakona donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra prometa i komunikacija.

Kriterije za određivanje lokalnih cesta iz člana 7. ovog zakona donosi vlada kantona na prijedlog nadležnog kantonalnog ministra, uz saglasnost federalnog ministra prometa i komunikacija.

Akt (provedbeni propis) o kategorizaciji magistralnih i regionalnih cesta donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra.

Akt (provedbeni propis) o kategorizaciji lokalnih cesta donosi vlada kantona na prijedlog nadležnog ministra.

Član 9.

Dijelove ceste koji nakon izgradnje i rekonstrukcije ne pripadaju novoj trasi ceste mijenjaju, odnosno gube kategoriju javne ceste.

Namjena dijelova javne ceste iz prethodnog stava koji će i dalje služiti prometu, kao i priključivanje na novoizgrađenu cestu rješava se projektnom dokumentacijom izgradnje i rekonstrukcije ceste.

Odluku o statusu napuštenog dijela ceste iz stava 2. ovog člana donosi nadležno ministarstvo.

II - UPRAVLJANJE CESTAMA

1. Direkcija cesta Federacije Bosne i Hercegovine

Član 10.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Osnivač) osniva Direkciju cesta Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Direkcija cesta).

Direkcija cesta je jedini menadžer magistralne cestovne infrastrukture u Federaciji.

Firma Direkcije je: Direkcija cesta Federacije Bosne i Hercegovine.

Skraćeni naziv firme je: D.C. FBiH.

Sjedište Direkcije cesta je u Sarajevu.

Predmet poslovanja Direkcije cesta je: osiguranje materijalnih i drugih uvjeta za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju i upravljanje magistralnim javnim cestama, te osiguranje tehničko-tehnološkog jedinstva sistema javnih cesta.

Predmet poslovanja će se detaljnije definisati Statutom Direkcije cesta.

Kapital Direkcije cesta čini cestovna infrastruktura-imovina Federacije.

Član 11.

Ciljevi osnivanja i djelatnost Direkcije cesta su sljedeći poslovi i zadaci na magistralnim cestama i to:

1. priprema dugoročne, srednjoročne i godišnje planove i programe razvoja, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje i obnove cesta i objekata na cestama;
2. vrši investicione poslove za obnovu, izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu na cestama i objektima;
3. vrši investicione poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije za ceste;

4. stara se o realizaciji mjera i aktivnosti na unapređenju sigurnosti prometa i preduzima mjere radi zaštite i osiguranja neometanog i sigurnog prometa na cestama;
5. preduzima mjere radi zaštite i osiguranja neometanog i sigurnog prometa na cestama;
6. predlaže finansijske planove i unapređenje ubiranja sredstava za potrebe cesta;
7. vodi evidenciju (katastar) cesta i objekata na cestama, zemljišnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na njima;
8. osigurava tehničko-tehnološko jedinstvo javnih cesta kroz provedbu strategije i poslova zaštite okoline od uticaja prometa na cestama.

Član 12.

U ispunjavanju svojih funkcija Direkcija cesta posvećuje posebnu pažnju društvenom interesu, uključujući ispunjavanje potreba korisnika, zaštiti dobara koja su od općeg javnog interesa, kao i zaštiti okoline. Rad Direkcije cesta se usklađuje sa ostalim relevantnim sistemima u zemlji i inozemstvu, kao i općim ekonomskim razvojem zemlje.

Član 13.

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, na prijedlog i u cilju izvršenja operativnih poslova održavanja i zaštite magistralnih javnih cesta, može ustupiti dio operativnih poslova nadležnim kantonalnim organima.

Organzi iz stava 1. ovog člana, ugovorom regulišu uvjete i način izvršavanja ustupljenih poslova održavanja i zaštite magistralnih javnih cesta.

Član 14.

Radi poboljšanja racionalnosti i efikasnosti poslovanja Direkcija cesta može, uz saglasnost Osnivača, za obavljanje pojedinih djelatnosti iz okvira svog predmeta poslovanja osnovati privredna društva pod uvjetima utvrđenim zakonom.

Racionalnost i efikasnost osnivanja subjekata, iz stava 1. ovog člana, utvrđuje se na osnovu elaborata o opravdanosti osnivanja. Aktom o osnivanju Direkcije cesta bliže će se urediti prava, obaveze i odgovornosti Direkcije cesta i osnovanog subjekta.

Direkcija cesta je dužna da pribavi mišljenje Osnivača i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija prije donošenja odluke o osnivanju subjekata iz stava 1. ovog člana.

Član 15.

Direkcija cesta donosi svoje razvojne planove, u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine i Federacije.

Član 16.

Direkcija cesta, u skladu sa svojim planom razvoja, može u okviru svoje djelatnosti, uz saglasnost Osnivača, preduzimati aktivnosti za osiguranje finansijskih sredstava koja imaju za cilj obnavljanje, rekonstrukciju i modernizaciju cestovne infrastrukture koje su dodjeljene Direkciji cesta na upravljanje ili privrednim društvima čiji je osnivač.

Član 17.

Direkcija cesta će djelovati u skladu sa međunarodnim konvencijama kojima je pristupila Bosna i Hercegovina.

Direkcija cesta ima pravo da stupa u članstvo međunarodnih profesionalnih organizacija ukoliko to nije u nadležnosti Bosne i Hercegovine.

2. Organi Direkcije cesta

Član 18.

Pravo upravljanja Direkcijom cesta Osnivač ostvaruje putem upravnog odbora.

Član 19.

Organ upravljanja i rukovođenja Direkcije cesta su upravni odbor i poslovodni organ.

Član 20.

Upravni odbor ima 11 članova, po jedan predstavnik iz svakog kantona koje predlaži nadležni kantonalni organ i jedan predstavnik zaposlenih u Direkciji cesta.

Članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Osnivač na prijedlog federalnog ministra prometa i komunikacija vodeći računa o nacionalnom sastavu članova.

Za članove Upravnog odbora kandiduju se prvenstveno istaknuti stručnjaci iz područja privrede, finansija, prava i građevinarstva - oblast niskogradnje.

Osnivač prilikom imenovanja članova određuje predsjednika i zamjenika predsjednika.

Članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine, s tim da mogu biti ponovo imenovani.

Član 21.

Članovi upravnog odbora mogu dati ostavku Osnivaču na članstvo u Upravnom odboru. Ostavka se daje u pisanim obliku.

Član poslovodnog organa ne može istovremeno biti član Upravnog odbora.

Na mjesto člana Upravnog odbora koji je dao ostavku ili je opozvan, mora se imenovati novi član Upravnog odbora u roku od 30 dana od dana podnošenja ostavke ili opoziva.

Član 22.

Predsjednik Upravnog odbora vodi sjednice i predstavlja Upravni odbor.

U slučaju njegove spriječenosti predsjednika Upravnog odbora zamjenjuje zamjenik.

Imenovanje, razrješenje, opoziv i ostavke članova Upravnog odbora bliže će se urediti Statutom Direkcije cesta, a način rada Poslovnikom o radu Upravnog odbora.

Član 23.

Poslovodni organ prisustvuje sjednicama Upravnog odbora, ima pravo predlagati, ali ne i učestvovati u donošenju odluka.

Član 24.

Upravni odbor:

- utvrđuje razvojnu i poslovnu politiku;
- donosi odluku o usvajanju planova razvoja i poslovanja;
- odlučuje o statusnim promjenama;
- odlučuje o osnivanju drugih društava i imenuje upravne odbore tih subjekata;
- odlučuje o kupovini dionica, odnosno udjela drugih društava i ustanova;
- odlučuje o raspodjeli dobiti, uz saglasnost Osnivača;
- donosi investicione odluke;

- imenuje i razrješava poslovodni organ, uz saglasnost Osnivača;
- usvaja izvještaj o poslovanju Direkcije cesta i godišnji obračun;
- donosi akt o unutrašnjoj organizaciji;
- vrši i druge poslove utvrđene Statutom.

Član 25.

Poslovodni organ Direkcije cesta je generalni direktor.

Generalnog direktora u njegovoј odsutnosti zamjenjuje zamjenik generalnog direktora sa svim ovlaštenjima koje ima generalni direktor.

Generalnog direktora i zamjenika imenuje Upravni odbor na period od četiri godine na osnovu javnog konkursa, uz uvjete utvrđene zakonom i Statutom, uz saglasnost Osnivača.

Generalni direktor i zamjenik ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.

Ako se ne izvrši imenovanje generalnog direktora i zamjenika, Upravni odbor će imenovati vršioce dužnosti najduže na rok do godinu.

Statutom Direkcije cesta bliže će se urediti način izbora i razrješenja poslovodnog organa.

Član 26.

Generalni direktor Direkcije cesta organizuje i rukovodi procesom rada i vodi poslovanje Direkcije cesta, zastupa i predstavlja Direkciju cesta u zemlji i inozemstvu, predlaže osnove poslovne politike, program rada i plan razvoja i preduzima mјere za njihovo provođenje, podnosi izvještaj o poslovanju i godišnji obračun, postavlja i razrješava radnike sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima uz saglasnost federalnog ministra, predlaže unutrašnju organizaciju u Direkciji cesta, vrši i druge poslove određene zakonom i Statutom.

3. Opći akti Direkcije cesta

Član 27.

Statut Direkcije cesta donosi Upravni odbor, uz saglasnost Osnivača, u roku od šezdeset dana od dana donošenja ovog zakona.

U skladu sa Statutom, Direkcija cesta može imati i druge opće akte kojima uređuje pitanja vezana za njegov rad i poslovanje.

Druge opće akte iz stava 2. ovog člana donosi Upravni odbor Direkcije cesta ako ovim zakonom ili Statutom Direkcije cesta nije drugačije uređeno.

Član 28.

Statut sadrži naročito odredbe o:

- firmi,
- djelatnosti,
- kapitalu,
- zastupanju i predstavljanju Direkcije cesta,
- organima Direkcije cesta,
- organizacijama Direkcije cesta,
- organizacijama i sigurnosti saobraćaja,
- ovlaštenjima u pravnom prometu,
- planiranju rada i razvoja,
- raspoređivanju dobiti i pokrivanju gubitaka,
- odgovornosti u vršenju poslovodnih funkcija,
- općim aktima,

- međusobnim pravima i obavezama između Osnivača i Direkcije cesta,
- i o drugim pitanjima značajnim za rad i poslovanje Direkcije cesta i njenih organizacionih dijelova.

4. Odgovornost Direkcije cesta u pravnom prometu

Član 29.

Za svoje obaveze Direkcija cesta odgovara svim svojim sredstvima, odnosno imovinom, osim dobara u općoj upotrebi koja su joj data na korištenje.

Član 30.

Osnivač ima pravo kontrole ispunjavanja javnih interesa i zadataka zbog kojih je osnovana Direkcija cesta, racionalnosti njenog poslovanja, namjenskog trošenja sredstava i poslovnog uspjeha.

Kontrola iz stava 1. ovog člana se ostvaruje podnošenjem i razmatranjem godišnjeg izvještaja o poslovanju Direkcije cesta.

Prije podnošenja godišnjeg izvještaja iz stava 2. ovog člana se vrši revizija računovodstvenih iskaza Direkcije cesta u skladu sa zakonom.

U cilju ostvarivanja kontrole iz stava 1. ovog člana podnošenje izvještaja je obavezno i u kraćim rokovima na zahtjev Osnivača.

Član 31.

U slučaju poremećaja u poslovanju Direkcije cesta Osnivač može preduzimati mjere kojim će osigurati uvjete za nesmetano funkcioniranje rada Direkcije cesta kao što su: promjena unutrašnje organizacije Direkcije cesta, ograničenja u pogledu raspolaganja određenim sredstvima, onemogućavanje nesavjesnog vršenja upravljačkih funkcija, zaštita od društveno štetnih pojava i onemogućavanje zloupotreba.

Osnivač može preduzeti, u slučaju iz stava 1. ovog člana, i druge mjere utvrđene zakonom.

5. Nadležnost Osnivača

Član 32.

Osnivač:

1. ostvaruje osnivačka prava Direkcije cesta;
2. daje saglasnost na Statut Direkcije cesta;
3. imenuje i razrješava članove Upravnog odbora i daje saglasnost za imenovanje generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora Direkcije cesta;
4. utvrđuje politiku razvoja cestovne infrastrukture;
5. odobrava godišnje i razvojne planove i izvještaje poslovodnog organa Direkcije cesta o poslovanju;
6. daje upute i smjernice Upravnom odboru Direkcije cesta, u skladu s politikom razvoja cestovne infrastrukture;
7. u vanrednim okolositma daje organima Direkcije cesta obavezne instrukcije.

Član 33.

Direkciji cesta se daje na korištenje i upravljanje cestovna infrastruktura Federacije.

Član 34.

Cestovna imovina Federacije popisat će se sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona uz navođenje njene pojedinačne vrijednosti, te će Direkcija cesta sastaviti bilans stanja imovine u skladu sa važećim propisima.

Konačan bilans stanja imovine treba da sadrži svu cestovnu imovinu Federacije.

6. Kantonalni organi

Član 35.

Nadležni kantonalni organi vrše održavanje, zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju i upravljanje regionalnim i lokalnim cestama, te osiguranje tehničko-tehnološkog jedinstva sistema javnih cesta.

Član 36.

Nadležni kantonalni organi obavljaju, u skladu sa članom 35. ovog zakona, sljedeće poslove u vezi sa regionalnim i lokalnim cestama i to:

1. pripremaju dugoročne i srednjoročne planove razvoja cesta;
2. pripremaju srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta;
3. pripremaju plan obnove;
4. vrše investicione poslove za održavanje i obnovu, rekonstrukciju i izgradnju;
5. vrše investicione poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije;
6. staraju se o realizaciji mjera i aktivnosti na unapređenju sigurnosti prometa;
7. preduzimaju mjere radi zaštite cesta i osiguranja prometa na njima;
8. predlažu finansijske planove, unapređenje fondacije sredstava za potrebe cesta i plaćanja;
9. vode evidenciju (katastar) cesta i objekata na cestama, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na njima;
10. obavještavaju javnost o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
11. preduzimaju potrebne mjere za očuvanje i zaštitu okoline.

Član 37.

Korisniku javne ceste koji se pridržava prometnih propisa i prometne signalizacije na cestama Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ dužni su nadoknaditi štetu u slučaju propuštanja radova iz člana 59. ovog zakona.

Organi iz stava 1. ovog člana imaju pravo na naknadu štete od preduzeća za ceste (izvođača radova) ako je šteta nastala zbog propuštanja blagovremenog izvršenja potrebnih radova predviđenih pravilnikom iz člana 56. ovog zakona, bez obzira na to da li se radi o direktnim ili indirektnim štetama za organe iz stava 1. ovog člana ili za treća lica.

Obavezu naknade štete korisnicima javnih cesta iz stava 1. ovog člana Direkcija cesta i kantonalni organi mogu ugovorom u potpunosti prenijeti na pravna ili fizička lica sa kojima su ugovorili izvršenje radova na cestama.

III - GRAĐENJE, ODRŽAVANJE, UPRAVLJANJE I USTUPANJE RADOVA NA JAVNIM CESTAMA

1. Planiranje

Član 38.

Strategija razvoja i održavanja javnih cesta određuje ciljeve strategije i osnovne zadatke pri razvoju i održavanju javnih cesta za najmanje 10 godina.

Strategiju razvoja magistralnih cesta donosi Parlament Federacije BiH na prijedlog Osnivača.

Strategiju razvoja regionalnih i lokalnih cesta, kao i ulica u gradovima i naseljima donosi skupština kantona na prijedlog vlade kantona.

Strategija sadrži:

- analizu stanja magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, kao i ulica u gradovima i naseljima i potrebe razvoja javnih cesta,
- potrebe održavanja postojećih javnih cesta i načela održavanja javnih cesta,
- opravdanost izgradnje magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, kao i ulica u naseljima i gradovima.

Član 39.

Prednost u građenju i održavanju javnih cesta, utvrđena strategijom iz člana 38. ovog zakona, mora biti zasnovana na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim analizama sa privredno opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti prometa.

Član 40.

Srednjoročni program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta donosi nadležna vlada, u skladu sa strategijom iz člana 38. ovog zakona za period od četiri godine.

Član 41.

Godišnji plan i program održavanja i zaštite, kao i plan i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove magistralnih javnih cesta donosi Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, uz saglasnost Osnivača a na prijedlog Direkcije cesta, odnosno nadležni kantonalni organ za regionalne i lokalne ceste, uz saglasnost nadležne vlade.

2. Izgradnja i rekonstrukcija javnih cesta

Član 42.

Pod izgradnjom cesta, u smislu ovog zakona, smatra se izgradnja cesta pretežno po novoj trasi.

Pod rekonstrukcijom cesta, u smislu ovog zakona, smatraju se radovi na dijelu postojeće ceste kojom se mijenja njena osnovna karakteristika u cilju povećanja kapaciteta ceste i nivoa usluge.

Član 43.

Tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju javnih cesta, pored dokumentacije utvrđene Zakonom o prostornom uređenju, sadrži:

1. projekat vertikalne i horizontalne prometne signalizacije, plan i program rada svjetlosne signalizacije, projekat putne opreme, plan osvjetljenja i dendrološki plan;
2. situacioni projekat priključivanja i ukrštanja puteva i priključivanje postojećih objekata na javnoj cesti;
3. situacioni projekat mjesta izvan kolovoza za izgradnju pomoćnih objekata koji služe javnoj cesti, parkirališta, autobusna stajališta, benzinske stanice, autoservisi, površine za zaustavljanje, parkiranje i isključivanje vozila, telefonske govornice;
4. druge uvjete utvrđene zakonom i propisima donesenih na osnovu zakona.

Član 44.

Saglasnost za izgradnju i rekonstrukciju magistralnih cesta, u postupku pribavljanja urbanističke saglasnosti, daje Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, a za lokalne i regionalne ceste i nekategorisane ceste nadležni kantonalni organ.

Član 45.

Ako postojeću cestu treba izmjestiti, dio ceste koji se izmješta mora se izgraditi po standardima koji odgovaraju kategoriji te ceste, bez obzira na stvarno stanje u kome se cesta nalazi u momentu izmještanja.

Troškove izmještanja ceste iz stava 1. ovog člana snosi investitor objekta zbog kojeg se vrši izmještanje.

Član 46.

Nadležni kantonalni organi mogu zahtijevati da se magistralna cesta koja prolazi kroz naselje ili grad izgradi ili rekonstruiše sa elementima koji utiču na povećanje troškova građenja, u odnosu na put van naselja, kao što su veća širina kolovoza, izgradnja trotoara, prostora za parkiranje vozila, izrada rasvjete i prilagođavanje putnih objekata posebnim potrebama.

Povećane troškove izgradnje ili rekonstrukcije cesta prouzrokovane zahtjevom iz stava 1. ovog člana, uglavnom snosi podnositelj zahtjeva.

Učešće u finansiranju radova iz stava 1. ovog člana, kao i drugi odnosi sa Direkcijom cesta, u vezi sa izgradnjom i rekonstrukcijom, regulišu se ugovorom između nadležnog kantonalnog organa i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija.

Član 47.

U slučaju rekonstrukcije cesta imaoci instalacija na cesti su dužni o svom trošku izmjestiti te instalacije, odnosno prilagoditi ih nastalim promjenama, ako aktom o davanju saglasnosti za postavljanje tih instalacija, ili ugovorom između imaoca instalacija i Direkcije cesta ili nadležnog kantonalnog organa nije drugačije uređeno.

Investitor radova na rekonstrukciji cesta dužan je najmanje tri mjeseca ranije obavijestiti imaoca instalacija o početku radova na rekonstrukciji cesta i omogućiti im uvid u tehničku dokumentaciju.

Član 48.

Ukrštanje ili priključivanje lokalnih i nekategorisanih cesta sa magistralnim ili regionalnim cestama vrši se usmjerenjem dvije ili više tih cesta na isto mjesto ukrštanjem ili priključivanjem, odnosno njihovim međusobnim povezivanjem prije mjesta ukrštanja ili priključivanja.

Ako se novoizgrađena ili rekonstruisana cesta ukršta ili priključuje na postojeće ceste koje imaju makadamski kolovoz, postojeće ceste se moraju izvesti sa savremenim kolovoznim zastorom u dužini od najmanje dvadeset metara, računajući od mjesta ukrštanja ili priključivanja.

Troškove izgradnje, odnosno rekonstrukcije mjesta ukrštanja ili priključivanja iz stava 1. ovog člana, odnosno izvođenjem savremenog kolovognog zastora iz stava 2. ovog člana, snosi investitor ceste koji je prouzrokovao te troškove.

Član 49.

Ako je do ukrštanja ceste i željezničke pruge došlo zbog izgradnje ili rekonstrukcije ceste, troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštanja uređaja za zaštitu snosi investitor izgradnje ceste.

Ako je do ukrštanja ceste i željezničke pruge došlo zbog izgradnje ili rekonstrukcije željezničke pruge, troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka ili mjesta ukrštanja i uređaja za zaštitu snosi investitor izgradnje željezničke pruge.

Izgrađeni nadvožnjaci, odnosno podvožnjaci iz st. 1. i 2. ovog člana, pripadaju cesti ili željeznici zavisno od toga da li je na njima cesta ili željeznička pruga.

Član 50.

Ukrštanje cesta sa željezničkom prugom vrši se usmjeravanjem dvije ili više cesta na određeno zajedničko mjesto križanja.

Na mjestu ukrštanja cesta sa željezničkom prugom moraju se osigurati trouglovi preglednosti pruge i cesta i preduzeti druge mjere osiguranja propisane zakonima o cestovnom i željezničkom prometu.

3. Održavanje cesta

Član 51.

Održavanje cesta, u smislu ovog zakona, obuhvata izvođenje radova kojim se osigurava nesmetan i siguran promet i očuvanje projektovanog stanja ceste, a naročito:

1. opravka kolovoza, trupa puta, potpornih i obložnih zidova;
2. uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolovoza i objekata za odvodnju;
3. održavanje bankina, bermi i kosina nasipa, usjeka i zasjeke;
4. održavanje objekata na cestama;
5. postavljanje, zamjena, opravka i uklanjanje prometne signalizacije i opreme ceste;
6. košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojasu;
7. održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojasu;
8. čišćenje snijega i leda sa kolovoza i posipanje kolovoza u cilju sprečavanja poledice;
9. obnavljanje, zamjena i ojačanje dotrajalih kolovoza;
10. ojačanje i zamjena propusta i mostova dužine do deset metara, obnova potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije;
11. ugrađivanje ivičnjaka i izrada pješačkih staza;
12. saniranje klizišta i odrona;
13. vođenje podataka o javnim cestama;
14. obavljanje i drugih poslova kojima se osigurava stalan, nesmetan i siguran promet na cestama.

Radovi za vanredno održavanje javnih cesta mogu se izvoditi samo na osnovu tehničke dokumentacije.

Član 52.

Radovi na održavanju javne ceste se moraju izvoditi tako da se zbog njih ne smije obustaviti promet.

U slučaju obustave prometa, Direkcija cesta i kantonalni organi iz nadležnosti održavanja cesta, najkasnije u roku od 48 sati prije početka obustave prometa, obavjestiti će učesnike u prometu putem sredstava javnog informiranja o obustavi prometa.

Član 53.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi dužni su da osiguraju održavanje kolovoza dijela magistralne ili regionalne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, odnosno da učestvuju u finansiranju održavanja, i to u obimu koji proizilazi iz dužine dijela magistralne ili regionalne ceste u naselju i širini te ceste.

U naselju ili gradu u kome je organizovana posebna služba za održavanje ulica, ta služba vrši i održavanje kolovoza dijela magistralne ili regionalne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, a Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi učestvuju u finansiranju održavanja, u skladu sa odredbom prethodnog stava.

Pravac, dužinu i širinu dijela magistralne ili regionalne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, kao i način i uvjete održavanja kolovoza tih cesta, utvrđuju sporazumno Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi i nadležna općina ili grad, s tim što se tim sporazumom moraju regulisati obaveze za dvosmjerno odvijanje prometa na magistralnoj ili regionalnoj cesti kroz naselje ili grad.

Član 54.

Ako do sporazuma iz prethodnog člana ne dođe, konačnu odluku donosi arbitražna komisija u sastavu od četiri člana: predstavnik Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, direktor Direkcije cesta, direktor kantonalne direkcije cesta ili rukovodno lice nadležnog kantonalnog organa i načelnik općine ili grada.

Ukoliko komisija iz stava 1. ovog člana ne postigne sporazum i ne doneše konačnu odluku, federalni ministar prometa i komunikacija će donijeti odluku u skladu sa svojim ovlaštenjima.

Postupak pred arbitražnom komisijom je hitan.

Član 55.

Željezničko-cestovni prijelaz na dva nivoa se u cijelosti održava kao javna cesta u dijelu koji se nalazi iznad željezničke pruge, a samo cesta i cestovne instalacije kada se javna cesta nalazi ispod željezničke pruge.

Član 56,

Popis poslova redovnog i vanrednog održavanja, obim pojedinih radova za izvođenje tih radova, podaci o javnim cestama o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem javnih cesta, način i uvjeti obavljanja putarske službe regulišu se Pravilnikom o održavanju javnih cesta kojeg donosi federalni ministar.

4. Upravljanje autocestama i objektima s naplatom

Član 57.

Poslovi upravljanja autocestama i cestovnim objektima za čiju se upotrebu plaća cestarina, u smislu ovog zakona su:

1. građenje autocesta i objekata sa naplatom;
2. redovno i vanredno održavanje autocesta i objekata s naplatom;
3. izrada stručnih podloga za pripremu i dodjelu koncesije;
4. davanje u zakup pratećih objekata ili lokacije za pružanje usluga korisnicima autoceste;
5. nadzor nad korištenjem i upravljanjem autoceste i objekata s naplatom;
6. stručno-tehnički nadzor nad građenjem autocesta i objekata s naplatom.

5. Ustupanje radova

Član 58.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi direktno ne izvode radove građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta.

Izvođenje radova građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta, Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi ustupaju pravnim i fizičkim licima po postupku i na način utvrđen federalnim propisom kojim se uređuju pitanja postupka nabavke robe, uslugama i ustupanjem radova.

Izvođenje radova građenja, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta smije se ustupiti samo pravnom ili fizičkom licu specijaliziranom i opremljenom za te poslove. Predkvalifikacija izvođača kao i licitacija za ustupanje radova održavanja cesta utvrđuje se svakih pet godina.

IV - ZAŠTITA CESTA I UVJETI OBAVLJANJA PROMETA NA CESTAMA

Član 59.

Motorna i priključna vozila koja obavljaju promet na cestama, osim vozila sa gusjenicama, moraju imati točkove sa pumpanim gumama.

Motorna vozila sa gusjenicama mogu obavljati promet na cestama sa savremenim kolovoznim zastorom samo ako su gusjenice snabdjevene oblogama sa ravnim površinama ili drugim odgovarajućim oblogama.

Izuzetno od odredaba prethodnog stava, motorna vozila sa gusjenicama oružanih snaga Bosne i Hercegovine, mogu obavljati promet na cestama sa savremenim kolovoznim zastorom iako gusjenice nisu snabdjevene oblogama, uz obavezu naknade štete koja je time prouzrokovana.

Naknadu štete iz stava 3. ovog člana utvrđuje komisija imenovana odlukom Osnivača koju čine predstavnici Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Federalnog ministarstva odbrane.

Zaprežna vozila sa ukupnom masom više od tri tone moraju imati točkove sa pumpanim gumama.

Član 60.

Prijevoz vozilima koja prazna ili zajedno sa teretom prelaze dozvoljenu težinu, osovinski pritisak ili dimenzije, odnosno granice dozvoljenog opterećenja na javnim cestama, smatra se vanrednim prijevozom.

Prijevoz vozilima iz stava 1. ovog člana može se obaviti samo uz odobrenje za vanredni prijevoz, ako stanje javne ceste i prometa na njoj to dozvoljava.

Odobrenje za vanredni prijevoz može se izdati samo za prijevoz nedjeljivog tereta, ako se ovaj prijevoz ne može obaviti drugim prijevoznim sredstvima.

Uvjeti i način na koji se vanredni prijevoz može obaviti utvrđuje se u odobrenju za vanredni prijevoz.

Odobrenje za vanredni prijevoz na javnoj cesti izdaje Direkcija cesta, odnosno nadležni kantonalni organ.

Način i uvjete obavljanja vanrednog prijevoza, postupak izdavanja odobrenja, način nadzora osovinskog pritiska, ukupna dozvoljena masa i dimenzija vozila na javnim cestama reguliše se Pravilnikom za obavljanje vanrednog prijevoza kojeg donosi Federalni ministar prometa i komunikacija u dogovoru sa Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova.

Član 61.

Troškove vanrednog prijevoza kao što su: trošak izdavanja odobrenja za vanredni prijevoz, trošak preduzimanja posebnih mjera osiguranja za vanredni prijevoz (podupiranje mostova, ojačanje objekata, izgradnja devijacija i proširenja i pratnja), trošak pregleda vanrednog prijevoza i naknadu za vanredni prijevoz snosi podnositelj zahtjeva.

Član 62.

Kontrolu osovinskog pritiska, ukupne dozvoljene mase i dimenzije vozila na javnim cestama obavlja Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ iz ovog zakona uz prisustvo predstavnika organa unutrašnjih poslova.

Ako se kontrolom iz stava 1. ovog člana utvrdi da masa vozila, njegovo osovinske opterećenje ili dimenzije prelaze dozvoljene veličine, a prijevoz se obavlja bez dozvole za vanredni prijevoz ili opterećenje i dimenzije vanrednog prijevoza ne odgovaraju veličinama u dozvoli za vanredni prijevoz, vozilo se isključuje iz prometa, a prijevoznik će zbog izvršenog preopterećenja ceste za pređeni put platiti deseterostruki iznos utvrđene naknade za vanredni prijevoz na javnim cestama, kao i troškove kontrole.

Isključivanje vozila iz prometa vrše inspektori javnih cesta, ovlašteni radnici ministarstva unutrašnjih poslova, Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi iz ovog zakona, odnosno organizacija kojoj je ugovorom povjerena kontrola vanrednih prijevoza. Isključivanje iz prometa vrši se skidanjem registarskih tablica sa vozila kojim je vršen vanredni prijevoz bez dozvole ili suprotno uvjetima iz odobrenja.

Prijevoznik može nastaviti prijevoz nakon što plati Direkciji cesta i nadležnom kantonalnom organu naknadu iz stava 3. ovog člana, te kada dobije odobrenje za vanredni prijevoz ili uskladi ukupnu masu vozila i njegovo osovinsko opterećenje sa propisanim normativima ili uvjetima iz dozvole.

U vrijeme dok je vozilo isključeno iz prometa, prijevoznik se stara o isključenom vozilu i snosi sve posljedice isključenja vozila iz prometa.

Nadzor nad dozvoljenim osovinskim opterećenjem i ukupnom masom nad vozilima koja ulaze na teritoriju Bosne i Hercegovine obavlja se u postupku carinskog nadzora na graničnom prijelazu.

Član 63.

Pravna ili fizička lica zbog čije djelatnosti dolazi do prekomjerne upotrebe javne ceste, dužni su platiti naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste.

Mjerila za utvrđivanje prekomjerne upotrebe javne ceste utvrđuje federalni ministar prometa i komunikacija.

Prilikom utvrđivanja mjerila za prekomjernu upotrebu javne ceste mora se voditi računa o djelatnosti i učestalosti prijevoza vozilima određenog pravnog ili fizičkog lica i opterećenju javne ceste.

Član 64.

Zaštitni pojas uz javne ceste (zaštitni cestovni pojas) je zemljišni pojas na kojem važi poseban režim građenja i uspostavlja se u cilju zaštite javne ceste i prometa na njoj od štetnih uticaja različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.

Širina zaštitnog pojasa u kojem se ne smiju graditi i podizati željezare, tvornice cementa ili vapna, kao i drugi industrijski objekti koji zagađuju okolinu (nečista industrija, otvoreni rudnici, kamenolomi i šljunkare) iznosi za:

- autocestu najmanje 100 m,
- magistralnu cestu najmanje 60 m,
- regionalnu cestu najmanje 40 m,
- lokalnu cestu najmanje 30 m.

Širina zaštitnog pojasa u kojem se ne smiju graditi, podizati ili postavljati poslovni, pomoćni, stambeni i slični objekti i industrijski objekti koji ne zagađuju zrak i okoliš (čista industrija) i slični objekti, iznosi za autocestu najmanje 40 m.

Širina zaštitnog pojasa za objekte iz stava 2. ovog člana kao i dalekovode, iznosi za:

- magistralnu cestu najmanje 20 m,
- regionalnu cestu najmanje 15 m,
- lokalnu cestu najmanje 10 m.

Širina zaštitnog pojasa za autocestu u kojem se ne smiju graditi, podizati ili postavljati nikakvi objekti, postrojenja ili uređaji, dalekovodi, podzemni kablovi, cjevovodi niti drugi objekti, postrojenja i uređaji iznosi 20 m.

Širina zaštitnog pojasa računa se od cestovnog pojasa s obje strane ceste.

Cjevovodi, kablovi i vodovi mogu se postavljati u zaštitnom cestovnom pojusu a samo izuzetno i u putnom pojusu, a mjesto ukrštanja sa željezničkom prugom, benzinske stanice i parkirališta mogu se postavljati i graditi u zaštitnom i putnom pojusu javne ceste samo na način i pod uvjetima utvrđenim u odobrenju, odnosno saglasnosti nadležnog federalnog i kantonalnog organa.

Odredbe o širini zaštitnog pojasa iz ovog člana provodi Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša i kantonalna ministarstva prostornog uređenja i okoliša putem inspekcije, kao i nadležni federalni i kantonalni inspektori za ceste.

Član 65.

U već izgrađenom naseljenom mjestu ili gradu može se dozvoliti građenje objekata iz člana 64. stav 2. ovog zakona na građevinskoj liniji javne ceste, osim autoceste ukoliko je to predviđeno usvojenom prostornom planskom dokumentacijom.

Ukoliko za naseljeno mjesto ili grad nije usvojena planska dokumentacija, barem u minimalnom obimu, odnosno ako nije rješeno plansko priključivanje novih objekata na postojeće magistralne, regionalne i lokalne ceste, ne može se odobriti nikakva gradnja u zaštitnom pojasu tih cesta.

Član 66.

Pod priključkom i prilazom na javnu cestu, u smislu ovog zakona, smatra se spoj javne ceste i svih površina sa kojih se vozila direktno uključuju i isključuju u promet na javnu cestu.

Križanje javnih cesta međusobno ne smatra se, u smislu ovog zakona, priključkom i prilazom na javnu cestu.

Priključak i prilaz na javnu cestu smije se izvesti samo na osnovu odobrenja Direkcije cesta ili nadležnog kantonalnog organa.

Radove u cestovnom pojasu može izvesti samo preduzeće koje održava ceste ili specijalizovana organizacija, uz saglasnost Direkcije cesta ili nadležnog kantonalnog organa.

Odobrenje Direkcije cesta ili nadležnog kantonalnog organa izdaje se na osnovu zahtjeva nadležnog općinskog organa prostornog uređenja koji je dužan dostaviti prijedlog priključivanja donesen u okviru provedbene prostorne planske dokumentacije.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ nije dužan izdati odobrenje za priključivanje na magistralnu cestu za objekte izgrađene na osnovu građevinske dozvole za koju nije tražena saglasnost nadležnog organa.

Uvjete za projektovanje i izgradnju priključaka i prilaza iz stava 1. ovog člana propisuje federalni ministar prometa i komunikacija.

Ako priključak na javnu cestu zbog povećanog prometa ili upotrebe za drugačiji promet nego što mu je bila namjena po izdavanju saglasnosti za njegovo uređenje ne zadovoljava uvjete sigurnog priključivanja, Direkcija cesta je ovlaštena da zahtijeva njegovo prilagodavanje promjenjenim okolnostima. Troškove njegovog preuređenja plaća investitor priključka ili njegov pravni sljednik.

Ako se priključak na javnu cestu izvrši bez odobrenja Direkcije cesta i nadležnog kantonalnog organa ili suprotno uvjetima iz odobrenja, nadležni organ će zatražiti od vlasnika odnosno korisnika priključka da izvrši rušenje dijela priključka koji je izgrađen u cestovnom pojasu, a ako vlasnik odnosno korisnik priključka to ne učini u ostavljenom roku, nadležni inspektor cesta će izdati nalog da organizacija koja vrši radove održavanja cesta izvrši rušenje priključka na teret vlasnika odnosno korisnika priključka.

Član 67.

Na već izgrađenim javnim cestama može se dozvoliti izgradnja novih autobusnih stajališta, uz odobrenje Direkcije cesta ili nadležnog kantonalnog organa.

Uvjete za projektovanje i uređenje autobusnih stajališta propisuje federalni ministar prometa i komunikacija.

Član 68.

Uvjete uređenja prostora za izgradnju i rekonstrukciju objekata i instalacija na javnoj cesti i unutar cestovnog pojasa javne ceste utvrđuje Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ izdavanjem odobrenja, a uvjete uređenja prostora i

izgradnje objekata i instalacija u zaštitnom cestovnom pojasu utvrđuje Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ izdavanjem saglasnosti.

U uvjetima iz stava 1. ovog člana utvrđuje se način, dinamika, te rokovi izrade tih radova, kao i određivanje lokaliteta na kojima se ne mogu graditi, te minimalno odstojanje objekata iste namjene jednog od drugog.

Uvjetima uređenja prostora iz stava 1. ovog člana za objekte, odnosno instalacije, koje se nalaze na javnoj cesti odnosno unutar zemljišnog pojasa javne ceste utvrđuju se način, dinamika, te rokovi izrade tih radova, kao i određivanje lokaliteta na kojima se objekti ne mogu graditi, te minimalno odstojanje objekata iste namjene jednog od drugog.

Član 69.

U blizini križanja dviju cesta u nivou ili križanja cesta sa željezničkom prugom u nivou ili na unutarnjim stranama cestovnog zavoja, ne smije se saditi drveće, grmlje ili visoke poljske kulture, postavljati naprave, ograde ili drugi predmeti koji onemogućavaju preglednost na cesti, odnosno željezničkoj pruzi (trokut preglednosti). Dužina stranica trokuta preglednosti utvrđuje se tehničkom dokumentacijom ceste, odnosno željezničke pruge.

Član 70.

Ako se pored javne ceste nalaze objekti gdje se skupljaju građani, kao što su sportski stadioni, dječija igrališta, škole, javni lokali ili zemljište koje se koristi za lovišta, držanje stoke i pašnjake, ti objekti odnosno zemljište mora se zaštitnom ogradom odvojiti od cestovnog pojasa.

Ako je potreba za postavljanjem zaštitne ograde iz prethodnog stava prouzrokovana izgradnjom ili rekonstrukcijom javne ceste, troškove postavljanja i održavanja zaštitne ograde snosi investitor.

Ako je potrebu za postavljanje zaštitne ograde prouzrokovalo korisnik objekta ili zemljišta iz stava 1. ovog člana, nadležna inspekcija cesta donosi rješenje kojim utvrđuje obavezu tom korisniku da postavi i održava zaštitnu ogradu.

Ako korisnik objekta ili zemljišta ne postupi po rješenju iz prethodnog stava nadležni inspektor za ceste će izdati nalog da se postavljanje zaštitne ograde izvrši o trošku korisnika.

Član 71.

Zabranjeno je preduzimati bilo kakve radove ili radnje na javnoj cesti i njenom cestovnom pojasu bez saglasnosti Direkcije cesta ili kantonalnog organa ako bi ti radovi ili radnje mogle oštetiti javnu cestu, odnosno ugrožavati ili ometati promet na njoj, a naročito:

1. iznositi blato na cestu ili bilo čime prljati cestu;
2. na cestu dovoditi atmosfersku vodu i druge tekućine i ometati njihovo oticanje sa ceste;
3. napajati i napasati životinje u cestovnim jarkovima i na cestovnom pojasu, puštati ih da prolaze ili ih zadržavati na cestovnom pojasu;
4. u zaštitnom pojasu izgrađivati napajališta za životinje;
5. po cesti vući grede, balvane i druge predmete čime bi se mogla cesta oštetiti;
6. prosipati po cesti maziva ili druge masne materije;
7. bez odgovarajuće zaštite na zemljištu ili zgradama pored ceste izvoditi radove koji bi mogli oštetiti cestu ili ugroziti sigurnost prometa;
8. spuštati kamenje, drvo, druge predmete i materijal niz kosine cestovnih nasipa i usjeka;
9. ostavljati na cesti pokvarena, havarisana ili trajno napuštena vozila;
10. prosipati i bacati materijal i predmete na cestu ili ga deponovati uz cestu.

Ako se na javnoj cesti izvode ili su izvedeni radovi ili radnje koje mogu oštetiti javnu cestu ili ugroziti sigurnost prometa na njoj, nadležna inspekcija cesta dužna je preduzeti sve potrebne mjere za otklanjanje opasnosti za oštećenje ceste i sigurnosti prometa na njoj.

U slučaju iz stava 2. ovog člana Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ ovlašten je obustaviti radove ili radnje iz stava 2. ovog člana i naložiti otklanjanje nedostatka u kratkom roku. Ukoliko investitor i izvođač radova ne otkloni nedostatke u ostavljenom roku, Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ će otklanjanje nedostatka naložiti organizaciji koja održava cestu o trošku izvođača radova koji nije otklonio nedostatke.

Član 72.

Sportske priredbe i druge manifestacije na javnim cestama mogu se održavati pod uvjetima i na način utvrđen od nadležnog ministarstva unutrašnjih poslova i uz saglasnost Federalnog ministra prometa i komunikacija, odnosno nadležnog kantonalnog ministra.

Član 73.

Susjedi pored javne ceste moraju dopustiti jadnóstavan odvod vode i odlaganje snijega na njihovo zemljiste ako im se time ne prouzrokuje šteta.

Susjedi pored javne ceste moraju, u skladu sa zakonom i uz odštetu, dopustiti pristup do cestovnih objekata radi njihovog održavanja, izgradnje odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode od cestovnog pojasa do recipijenta, te postavljanje privremenih ili stalnih uređaja i uređenja za zaštitu ceste i prometa na njoj od leda, snijega, buke, zasljepljujućih sprava i sl, ako ih je moguće postaviti na zemljiste koje je sastavni dio ceste.

Član 74.

Izuzetno od odredbi člana 71. može se dati saglasnost za radove koji se na drugi način ne mogu izvesti ili bi njihovo izvođenje zahtijevalo nesrazmjerne velike troškove, kao što su poprečno postavljanje u trupu ceste i na cestovnim objektima cjevovoda, kablova i vodova.

Saglasnost iz prethodnog stava izdaje Direkcija cesta ili nadležni kantonalni organ u kojoj se određuju uvjeti i način izvođenja radova.

Član 75.

Građevinski i drugi predmeti ne mogu se deponovati pored cesta na udaljenosti manjoj od 5 metara, računajući od cestovnog pojasa, kao ni na većoj udaljenosti ako bi se time ometala potrebna preglednost ili se ugrozila sigurnost prometa.

Materijal namijenjen za radove na cesti može se deponovati na cesti, s tim da cijela širina kolovoza mora ostati slobodna za siguran promet u oba pravca.

U oštroj krivini ovaj materijal može se deponovati samo na spoljnoj strani krivine ceste.

Direkcija cesta ili nadležni kantonalni organ izdat će nalog da se o trošku vlasnika uklone svi materijali i predmeti koji su deponovani suprotno odredbama stava 1. ovog člana.

Član 76.

Ako se vozilo na kolovozu ceste popriječi ili ako snagom sopstvenog motora ne može savladati uspon u zimskim uvjetima odvijanja prometa ili ako sa vozila padne teret, vozač je dužan, ako mu je to moguće, vozilo, odnosno teret odmah ukloniti sa kolovoza. Ako to ne učini, Direkcija cesta ili nadležni kantonalni organ će izdati nalog da se uklanjanje vozila izvrši na teret vlasnika, odnosno korisnika vozila.

Oštećeno vozilo ili vozilo u kvaru, vozač je dužan, ako mu je to moguće, odmah ukloniti sa kolovoza. Ako on to ne učini, Direkcija cesta ili nadležni kantonalni organ će izdati nalog da se uklanjanje vozila izvrši na teret vlasnika, odnosno korisnika vozila.

Član 77.

Ako se cesta nalazi u takvom stanju da se na njoj ne može obavljati promet uopće, ili samo za pojedine vrste vozila, ili ako bi promet pojedinih vrsta vozila nanosio štetu cesti, ili ako se radovi na rekonstrukciji ili održavanju ceste ne mogu izvesti bez obustavljanja ili ograničenja prometa, ili ako drugi razlozi sigurnosti prometa to zahtijevaju, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, na prijedlog Direkcije cesta, nadležni kantonalnoj organu, može zabraniti ili ograničiti promet na toj cesti za pojedine vrste vozila, na cijeloj cesti ili samo na pojedinim njenim dijelovima.

Opća zabrana ili ograničenje prometa na cesti može biti samo privremena, a zabrana ili ograničenje prometa za pojedine vrste vozila može biti privremeno ili stalno.

Zabrana ili ograničenje prometa mora se pravovremeno objaviti putem sredstava javnog informiranja, ili na drugi pogodan način prema mjesnim prilikama i označiti odgovarajućim prometnim znakovima na cesti.

Za radove redovnog održavanja nije potrebno izdavati saglasnost o posebnom režimu odvijanja prometa.

Uz zahtjev za zabranu ili ograničenje prometa zbog izvođenja radova na javnoj cesti, izvođač radova je dužan dostaviti organu, iz stava 1. ovog člana, tehničku dokumentaciju o organizaciji izvođenja radova kao i prijedlog eventualno drugog mogućeg načina odvijanja prometa na tom cestovnom pravcu.

Član 78.

Odredbe o zaštiti cesta i uvjetima obavljanja prometa na cestama primjenjuju se i na ceste u izgradnji i cestovne pravce za koje je usvojen projekat o izgradnji ceste.

Član 79.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ dužan je pravovremeno obavijestiti nadležno ministarstvo za unutrašnje poslove o svim promjenama stanja na cestama koje bitno utiču na prohodnost cesta i sigurnost prometa, kao i o preduzetim mjerama za nesmetano odvijanje prometa.

Član 80.

Prometna signalizacija i oprema postavlja se na javnoj cesti na osnovu prometnog projekta.

Za ceste koje su izgrađene do dana stupanja na snagu ovog zakona, a nemaju prometni projekat, mjerodavno je postojeće stanje prometne signalizacije i opreme do izrade prometnog projekta.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ dužan je izraditi prometni projekat za ceste u roku od najviše dvije godine od dana donošenja ovog zakona.

Direkcija cesta, uz saglasnost federalnog ministra prometa i komunikacija, odnosno nadležni kantonalni organ, uz saglasnost nadležnog kantonalnog ministra, ovlašteni su izmijeniti prometni projekat iz stava 1. ovog člana odnosno postojeće stanje iz stava 2. ovog člana.

Za svaki zahvat na javnoj cesti mora se postaviti odgovarajuća prometna signalizacija i oprema.

Član 81.

Osim propisanih prometnih znakova iz člana 80. ovog zakona na cesti je dozvoljeno postavljanje znakova informacija kojima se upućuje na spomenike kulture, povijesne i prirodne znamenitosti, reklame, upozorenja i upute vozačima, te na prostore i objekte koji su u neposrednoj vezi sa prometom i turizmom.

Znakovi informacija iz stava 1. ovog člana postavljaju se uz naknadu na osnovu odobrenja Direkcije cesta i nadležnog kantonalnog organa.

Nadzor nad postavljanjem znakova iz stava 1. ovog člana obavlja Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ, a troškove postavljanja i održavanja tih znakova snosi naručilac radova.

Pravilnik o postavljanju znakova iz stava 1. ovog člana donosi federalni ministar prometa i komunikacija.

Član 82.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ za ceste kojim upravlja vodi evidencije tih cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na njima.

Član 83.

Ovim zakonom Federalno ministarstvo prometa i komunikacija prenosi javno ovlaštenje na Direkciju cesta.

Direkcija cesta, odnosno nadležni kantonalni organ u upravnom postupku donose rješenja kada izdaju:

- odobrenja za vanredni prijevoz iz člana 60. ovog zakona,
- odobrenje za izgradnju priključka odnosno prilaza na javnu cestu iz člana 66. ovog zakona,
- posebne uvjete za izgradnju objekata i instalacija iz člana 68. ovog zakona,
- saglasnost za radnje i aktivnosti na javnoj cesti i njenom zaštitnom pojusu iz člana 64. ovog zakona,
- odobrenje za postavljanje znakova informacija iz člana 81. ovog zakona.

Protiv upravnih akata iz stava 1. ovog člana može se podnijeti žalba federalnom ministru prometa i komunikacija odnosno nadležnom kantonalnom ministru.

Član 84.

U okviru osiguranih finansijskih sredstava za održavanje i zaštitu cesta, u skladu sa usvojenim godišnjim planom i programom održavanja i zaštite cesta, Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ dužni su osigurati trajno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta kojom upravljaju i omogućiti sigurno i nesmetano odvijanje prometa na tim cestama za učesnike u prometu koji poštuju prometne propise, prometnu signalizaciju, vremenske uvjete, stanje cesta i okoline.

Direkcija cesta i nadležni kantonalni organi i preduzeća koja održavaju ceste ugovorom regulišu uvjete i način izvršavanja radova održavanja i zaštite magistralnih, odnosno regionalnih i lokalnih cesta i druga pitanja vezana za njihovo održavanje i zaštitu.

Ugovor iz prethodnog stava, između ostalog, sadrži:

1. način i postupak izrade i donošenje planova i programa;
2. uvjete i način izvođenja radova;
3. tehnički nadzor u izvođenju radova;
4. način obračuna, rokove plaćanja i druge uvjete za obračun i isplatu izvršenih radova;
5. odgovornost za štete i druge odgovornosti;
6. način rješavanja sporova.

Ugovor o održavanju javnih cesta mora se zaključivati u kontinuitetu.

Preduzeće za ceste kojem se ugovorom iz stava 2. ovog člana povjeri vršenje poslova održavanja i zaštite magistralnih, odnosno regionalnih i lokalnih cesta, odgovorno je za kvalitetno, stručno i blagovremeno izvršenje tih poslova u skladu sa pravilnikom iz člana 56. ovog zakona.

V - FINANSIRANJE JAVNIH CESTA

Član 85.

Finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta osiguravaju se:

1. godišnjim naknadama za upotrebu cesta što se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola;
2. naknadama za ceste iz maloprodajne cijene nafte i nafnih derivata;

3. posebnim naknadama za upotrebu javnih cesta, autocesta i određenih objekata na cestama (most, vijadukt, tunel i sl.);
4. naknadama za ceste na inozemna motorna i priključna vozila;
5. posebnim naknadama za službu "Pomoć - informacije na cestama"
6. naknadama za ceste što se plaćaju za vanrednu upotrebu javnih cesta (vanredni prijevoz);
7. naknadama za ceste što se plaćaju za prekormjernu upotrebu javnih cesta zbog opterećenja i učestalosti vozila;
8. naknadama za korištenje cestovnog zemljišta;
9. naknadama za korištenje objekata na osnovu dobivene koncesije;
10. donatorskim sredstvima;
11. sredstvima domaćih i stranih ulagača;
12. sredstvima ostvarenim od pratećih djelatnosti;
13. kreditnim sredstvima iz domaćih i inozemnih izvora;
14. sredstvima federalnog budžeta i budžeta kantona;
15. sredstvima međunarodnih organizacija (SFOR i dr.);
16. drugim sredstvima osiguranim po posebnim propisima.

Član 86.

Finansijska sredstva iz člana 85. tačka 14. osiguravaju se u federalnom budžetu odnosno budžetu kantona u skladu sa materijalnim mogućnostima za svaku godinu pojedinačno.

Član 87.

Visinu naknade iz člana 85. tač. 1., 2., 3. i 4. ovog zakona utvrđuje Osnivač.

Visinu naknade iz člana 85. tač. 5., 6., 7., 8. i 9. ovog zakona utvrđuje Federalno ministarstvo prometa i komunikacija.

Visinu naknade iz člana 85. tačka 11. ovog zakona na objektima izgrađenim sredstvima domaćih i stranih ulagača utvrđuje ulagač u skladu sa odobrenjem koje izdaje federalno ministarstvo prometa i komunikacija, a na objektima datim na korištenje (koncesija) u skladu sa ugovorom o koncesiji.

Visina naknade iz člana 85. tačka 13. ovog zakona utvrđuje se ugovorom.

Član 88.

Naknadu iz tačke 2. člana 85. ovog zakona obračunavaju i plaćaju pravna i fizička lica koja se bave prometom nafte i naftnih derivata u Federaciji na osnovu ovog zakona.

Lica koja naftu i naftne derive koriste za šinska vozila, plovne objekte i letjelice ne obračunavaju i ne plaćaju naknadu za ceste ako kupuju naveliko od proizvođača ili sa skladišta trgovinskog preduzeća naveliko o čemu su dužni voditi posebnu evidenciju.

Obračun i plaćanje naknada za ceste iz naftnih derivata vrši se u rokovima i na način propisan za obračun i plaćanje osnovnog poreza na promet proizvoda.

Član 89.

Finansijska sredstva iz člana 85. tač. 1. i 2. pripadaju Direkciji cesta 40%, kantonalnoj direkciji cesta 35%, a općinskim organima 25%.

Finansijska sredstva iz stava 1. ovog člana koriste se za finansiranje potreba na magistralnim, regionalnim i lokalnim cestama (postojećim i novim) predviđenim ovim zakonom.

Finansijska sredstva iz člana 85. tač. 3. i 4. pripadaju Direkciji cesta, kao i sredstva iz člana 85. tačke od 6. do 16. ovog zakona koja se odnose na magistralne ceste.

Finansijska sredstva iz člana 85. tač. od 6. do 16. koja se odnose na lokalne ceste u cijelosti pripadaju nadležnom kantonalmu organu.

Finansijska sredstva iz člana 85. tačka 5. ovog zakona pripadaju službi "Pomoć-informacije na cestama".

Član 90.

Sredstva iz člana 89. ovog zakona, koja se odnose na Direkciju cesta, pripadaju i uplaćuju se na račun u cijelosti Direkciji cesta u omjeru koji je utvrđen članom 89. stav 1. ovog zakona.

Ukupno ostvarena sredstva iz člana 85. ovog zakona koriste se za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta, u skladu sa srednjoročnim planom i godišnjim planovima održavanja i izgradnje cesta na način predviđen ovim zakonom.

Član 91.

Posebna naknada iz tačke 3. člana 85. ovog zakona može se uvesti:

1. za upotrebu javne ceste ili dijela javne ceste, ako na istom pravcu postoji paralelna javna cesta sa savremenim kolovozom;
2. za upotrebu mosta, vijadukta ili tunela izgrađenog radi skraćivanja trase postojeće javne ceste ako je moguć javni promet na postojećoj dužoj trasi te javne ceste;
3. za upotrebu mosta izgrađenog radi povezivanja dviju javnih cesta preko rijeke ili kanjona.

Odredba stava 1. ovog člana primjenjuje se i na ceste i cestovne objekte za koje je izdata dozvola za korištenje (koncesija) i koji su izgrađeni sredstvima domaćih i stranih ulagača.

Posebnu naknadu iz st. 1. i 2. ovog člana dužna su plaćati pravna i fizička lica.

Ako pravno ili fizičko lice ne plati posebnu naknadu iz stava 1. ovog člana za pređeni put, dužno je platiti dvostruki iznos utvrđene posebne naknade.

Član 92.

Naknada iz tačke 1. člana 85. ovog zakona ne plaća se na:

1. vozila oružanih snaga Federacije;
2. vozila organa unutrašnjih poslova;
3. vozila službe "Pomoć i informacije"
4. motorna vozila inozemnih diplomatskih i konzularnih predstavnštava, ako je oslobođanje od ove naknade predviđeno međunarodnim sporazumom ili ako postoji reciprocitet;
5. vozila vatrogasnih jedinica i društava;

6. putničke automobile invalidnih osoba sa 80% ili više procenata tjelesnog oštećenje, odnosno osoba kod kojih postoji tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu invalidnost donjih ekstremiteta od 60% ili više;
7. vozila civilne zaštite;
8. sanitetska vozila.

Član 93.

Pravno lice koje obavlja međunarodni prijevoz osoba ili stvari i koje obavlja radove u inozemstvu, ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz člana 85. tačka 1. ovog zakona za svoje vozilo, koje koristi za promet u inozemstvu duže od 3 mjeseca u toku godine, prilikom sljedeće registracije vozila.

Uputstvo za jedinstveni način obračuna za povrat sredstava iz stava 1. ovog člana donosi federalni ministar prometa i komunikacija.

VI - KONCESIJA NA JAVNIM CESTAMA

Član 94.

Stranom ili domaćem pravnom licu mogu se dodjeljivati koncesije za osiguranje izgradnje i korištenja ili korištenja cesta i pripadajućih infrastrukturnih objekata pod uvjetima utvrđenim posebnim zakonom o koncesijama.

VII - UPRAVNI NADZOR

Član 95.

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija vrši upravni nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona u pitanjima koja su ovim zakonom stavljeni u nadležnost Federacije, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija vrši i nadzor nad nadležnim kantonalnim ministarstvima u dijelu izvršavanja federalne politike i provođenja mjera iz nadležnosti utvrđene ovim zakonom i od interesa za Federaciju.

Nadležno kantonalno ministarstvo vrši upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona koji su ovim zakonom stavljeni u nadležnost kantona, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Član 96.

Poslove inspekcijskog nadzora nad provođenjem ovog zakona vrše federalni inspektorji za ceste i kantonalni inspektorji za ceste (u daljem tekstu: inspektorji), svako u okviru svoje nadležnosti.

Federalni i kantonalni inspektorji donose rješenje o otklanjanju nepravilnosti sa rokom izvršenja. Ako izvršenik u određenom roku ne izvrši rješenje doneseno u prvostepenom postupku, federalni i kantonalni inspektorji donose zaključak o izvršenju rješenja prisilnim izvršenjem angažiranjem trećih lica, odnosno drugog izvođača na trošak izvršenika sa predloženim načinom izvršenja.

Nadležno ministarstvo će osigurati materijalna sredstva za prisilno izvršenje, s tim što će troškove potraživati od izvršenika direktno ili putem nadležnog organa ukoliko stranka odbije snositi troškove izvršenja.

Organi unutrašnjih poslova dužni su organu nadležnom za provođenje izvršenja pružiti pomoć u provođenju izvršenja.

Član 97.

Inspektorji iz člana 96. ovog zakona, u okviru svojih nadležnosti, ovlašteni su:

A) pregledati:

1. stanje cesta,
2. radove na izgradnji, rekonstrukciji, sanaciji, održavanju i zaštiti javnih cesta,
3. radove koji se obavljaju na cesti u zaštitnom i cestovnom pojasu javnih cesta,
4. tehničku dokumentaciju u vezi sa radovima iz tač. 2. i 3. ovog člana (dozvole, saglasnosti, projekti, standardi),
5. obavljanje upravnih i stručno-tehničkih poslova na javnim cestama,
6. planove, programe, ugovore i ostalu dokumentaciju koja se odnosi na održavanje i zaštitu javnih cesta.

B) narediti:

1. obustavu radova koji se izvode na javnim cestama, u cestovnom ili zaštitnom pojasu ceste, suprotno odredbama ovog zakona, tehničkim propisima, standardima i normativima, te dati rok za oticanje nedostataka,
2. oticanje nedostataka na javnim cestama koji ugrožavaju sigurnost prometa na njima,
3. privremenu zabranu odvijanja prometa na javnim cestama iii njihovom dijelu ako utvrdi da se na njima ne može sigurno odvijati promet, te narediti da se odmah preduzmu mјere za osiguranje prometa,
4. obustavu prometa cestovnim motornim vozilima, koja zbog svojih tehničkih svojstava ili načina na koji obavljaju prijevoz mogu nanijeti štetu javnoj cesti ili njenom dijelu i kada je njihov promet na cesti u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima,
5. isključiti cestovno motorno vozilo iz prometa na javnoj cesti, kada utvrdi da dimenzije i ukupna masa ili njegovo osoinske opterećenje prelazi veličine iz člana 60. ovog zakona, a prijevoznik nema odgovarajuću dozvolu za vanredni prijevoz,
6. privremenu zabranu prometa na novoizgrađenoj i rekonstruisanoj cesti, njenom dijelu ili objektu na njoj, ako utvrdi da sa gledišta sigurnosti prometa ne ispunjava tehničke uvjete,
7. rušenje građevine ili njenih dijelova i drugih objekata na teret investitora, kao i uspostavljanje prvobitnog stanja, ako su izgrađene ili se grade na cesti ili cestovnom pojasu bez odobrenja ili saglasnosti ili suprotno uvjetima iz odobrenja, odnosno saglasnosti nadležnog federalnog i kantonalnog organa,
8. zabranu upotrebe priključnih puteva koji su izgrađeni ili se grade suprotno odredbama ovog zakona,
9. inspektor su ovlašteni preduzimati i druge mјere u skladu sa zakonom i drugim propisima donesenim na osnovu zakona;

C) inspektor su dužni bez odlaganja podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ako u vršenju inspekcije utvrde da je učinjen prekršaj iz ovog zakona, a za privredni prijestup podnijeti prijavu javnom tužilaštvu.

Član 98.

Inspektor imaju službenu legitimaciju.

Službenu legitimaciju izdaje federalni ministar prometa i komunikacija na način i pod uvjetima utvrđenim posebnim zakonom.

Član 99.

Pravna i fizička lica, kod kojih se obavlja inspekcijski nadzor, dužna su inspektorima pružiti potrebnu pomoć i na njihovo traženje u određenom roku dostaviti podatke i dokumentaciju za obavljanje inspekcijskog nadzora, u smislu ovog zakona.

Član 100.

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za privredni prijestup Direkcija cesta i nadležni kantonalni organ, investitor ili preduzeće za ceste, ili općinski organ, ili drugo pravno lice ako:

1. tehničkom dokumentacijom za izgradnju i rekonstrukciju cesta ne predviđa mesta za objekte koji služe tim cestama (član 43.);
2. izmješteni dio ceste ne izgradi sa elementima koji odgovaraju kategoriji postojeće ceste (član 45.);
3. ne izmjesti ili ne prilagodi instalacije nastalim promjenama u roku ili ako investitor radova na cesti pravovremeno ne obavijesti imaoce instalacija o otpočinjanju radova na cesti (član 47.);
4. u zaštitnom pojasu ceste podiže objekte ili izda odobrenje za gradnju objekata protivno odredbama čl. 64. i 65. ovog zakona;
5. u trokutima preglednosti gradi objekte ili vrši radnje koje smetaju preglednosti ceste (član 69.);
6. ne osigura trajno, neprekidno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta i ne zaključi ugovor o održavanju cesta, u skladu sa odredbama člana 84. ovog zakona;
7. uvede plaćanje naknade za upotrebu cesta protivno odredbama člana 88., 91., 92. i 93. ovog zakona.

Za privredni prijestup iz prethodnog stava kaznit će se novčanom kaznom od 120,00 KM do 1.000,00 KM i odgovorno lice u Direkciji cesta, odnosno investitor ili preduzeće za ceste drugog pravnog lica, kao i odgovorno lice u općini koje izda odobrenje za građenje objekata u zaštitnom pojasu javne ceste u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Za privredni prijestup iz stava 1. ovog člana pored novčane kazne, izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi ostvarene izvršenjem privrednog prijestupa.

Član 101.

Novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj preduzeće za održavanje cesta ili drugo pravno lice ako:

1. ne vodi evidenciju javnih cesta, objekata na cestama, zemljišnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na cesti iz člana 82. ovog zakona;
2. ne izvodi radove na održavanju ceste suprotno odredbama člana 51. ovog zakona;
3. ne izvodi radove na održavanju cesta prema propisima iz člana 56. ovog zakona;
4. ne izvodi radove na održavanju i zaštiti cesta, prema ugovoru iz člana 84. ovog zakona;
5. u prometu na cestama koristi vozilo suprotno odredbi člana 59. ovog zakona;
6. na cesti vrši vanredni prijevoz bez rješenja o odobrenju ili suprotno uvjetima datim u rješenju o odobrenju iz člana 60. ovog zakona;
7. ne plati naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste iz člana 63. ovog zakona;
8. polaže cjevovode, kablove, vodove ili gradi benzinsku stanicu, prostor za parkiranje vozila bez saglasnosti ili suprotno uvjetima datim u saglasnosti u članu 68. ovog zakona;
9. priključak na magistralnu i regionalnu cestu izgradi bez saglasnosti ili uvjetima datim u saglasnosti u članu 66. stav 3. ovog zakona i ako ne izvrši rušenje priključka u slučaju iz člana 66. stav 4. ovog zakona;
10. izgradi priključak koji ne ispunjava uvjete iz člana 66. stav 4. ovog zakona;

11. objekat ili zemljište ne odvoji zaštitnom ogradom od cestovnog pojasa iz člana 70. ovog zakona;
12. na cesti vrši neku od radnji iz člana 71. ovog zakona;
13. na cesti izvodi radove bez saglasnosti ili suprotno uvjetima datim u saglasnosti u članu 74. ovog zakona;
14. građevinski materijal i druge predmete deponuje na cesti suprotno odredbama člana 75. ovog zakona;
15. vozilo, odnosno teret odmah ne ukloni sa kolovoza ceste iz člana 76. stav 1. ovog zakona i ako se sa kolovoza ceste odmah ne ukloni oštećeno vozilo iz člana 76. stav 2. ovog zakona;
16. ako inspektoru za ceste ne omogući vršenje inspekcije iz člana 99. ovog zakona.

Za prekršaj iz prethodnog stava kaznit će se novčanom kaznom od 120,00 KM do 1.000,00 KM i odgovorno lice u preduzeću ili drugom pravnom licu.

Član 102.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 500,00 KM kaznit će se i građanin za prekršaj iz člana 71. i člana 99. stav 1. tač. od 4. do 15. ovog zakona.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 103.

Osnivač je dužan imenovati Upravni odbor Direkcije cesta i lice ovlašteno za podnošenje prijave za upis Direkcije cesta u sudske registre u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prijavu za upis u sudske registre podnijet će lice ovlašteno za podnošenje prijave u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok prijave za upis u sudske registre je i krajnji rok u kojem će Direkcija cesta početi sa radom.

Član 104.

Ovaj zakon služi kao osnivački akt na osnovu kojeg će se Direkcija cesta upisati u sudske registre kod nadležnog suda u Sarajevu.

Član 105.

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije regulirano, na Direkciju cesta će se primjenjivati Zakon o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99 i 45/00).

Član 106.

Služba "Pomoć - informacije" predstavlja pružanje tehničke pomoći motorizovanim učesnicima u prometu na javnim cestama, uklanjanje sa javnih cesta oštećenih vozila i vozila u kvaru, davanje informacija o stanju prohodnosti cesta i pružanje druge pomoći.

Službe "Pomoć - informacije na cestama" povjerava se kao javno ovlaštenje Direkciji cesta da obavlja samostalno ili po ugovoru koji će se zaključiti na osnovu javnog oglašavanja o vršenju službe sa automoto klubovima koji su tehnički, kadrovski i materijalno opremljeni i imaju uvjete za obavljanje ove službe.

Finansijska sredstva iz naknade člana 85. tačka 5. pripadaju Direkciji cesta i mogu se utrošiti samo u obavljanju ove službe.

Plan, program i izveštaj o utrošku sredstava Direkcija cesta je dužna polugodišnje i godišnje dostavljati Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija na saglasnost.

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija će, uz saglasnost Osnivača Federacije BiH, donijeti rješenje o visini posebne naknade za službu "Pomoć - informacije na cestama" koja će se naplaćivati prilikom registracije drumskih, motornih i priključnih vozila.

Član 107.

U roku od 6 mjeseci od dana stupanja ovog zakona na snagu, federalni ministar prometa i komunikacija je dužan donijeti sljedeće akte:

- Pravilnik o održavanju javnih cesta (član 56.);
- Pravilnik o utvrđivanju uvjeta za obavljanje vanrednog prijevoza i visinu naknade za vanrednu upotrebu cesta (član 60.);
- Pravilnik za utvrđivanje uvjeta za projektovanje i izgradnju priključaka i prilaza (član 66.);
- Pravilnik o postavljanju znakova i informacija na cestama i naknadama za ceste (član 81.);
- Uputstvo o jedinstvenom načinu obračuna za povrat sredstava na ime naknade za ceste (član 93.);
- Pravilnik o minimalnim tehničkim uvjetima za izgradnju i upotrebu autobusnih stajališta (član 67.);
- Mjerila za utvrđivanje prekomjerne upotrebe javne ceste (član 63.).

Član 108.

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriji Federacije prestaje primjena zakona i drugih propisa iz oblasti cesta, koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz člana 107. ovog zakona, primjenjivat će se podzakonski akti doneseni na osnovu zakona iz stava 1. ovog člana.

Član 109.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine".